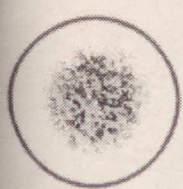

Sparnai

ALMANAHO SUDARYTOJAI

arnoldas Kubilius

benas Buivydas

alminas Žaldokas

DĖKOJAME

vilijai Dailidienei

mariui Mikalajūnui

sauliui Jurkevičiui

rimvydai Markeliūnui

nikolajui Kunui

ir Kitiems

ketvirtakursiai	.	.	.	I-6
juozas Šalna	.	.	.	I-10
goda Bulybenko	.	.	.	I-12
saulė Ališauskaitė	.	.	.	I-14
jolita Skrickytė	.	.	.	I-15
motiejus Dulksnys	.	.	.	I-16
audra Raščiauskaitė	.	.	.	I-17
alminas Žaldokas	.	.	.	II-19
giedrė Žitkauskaitė	.	.	.	II-21
rokas Pralgauskas	.	.	.	II-23
giedrė Bracaitė	.	.	.	II-24
miglė Gudeliauskaitė	.	.	.	II-25
artūras Kriukovas	.	.	.	II-26
živilė Paškevičiūtė	.	.	.	II-27
rasa Bukauskaitė	.	.	.	II-30
deividas Liuosai	.	.	.	III-32
justas Gavėnas	.	.	.	III-33
dovilė Stadalninkaitė	.	.	.	III-34
živilė Tautkutė	.	.	.	III-35
benas Buivydas	.	.	.	III-36
loreta Mikučionytė	.	.	.	III-38
lina Pusvaškytė	.	.	.	III-39
linas vytautas Slotkus	.	.	.	III-40
darius Klimašauskas	.	.	.	IV-42
gabija Tomkutė	.	.	.	IV-44
gediminas Šiuškus	.	.	.	IV-45
eglė Obcarskaitė	.	.	.	IV-46
indrė Skubeikytė	.	.	.	IV-47
gabija Traškaitė	.	.	.	IV-48

rasa Ušdavinytė	.	.	.	IV-51
arnoldas Kubilius	.	.	.	V-53
ieva Šaučiūnaitė	.	.	.	V-55
jurga Kupstytė	.	.	.	V-56
gustavas Kynas	.	.	.	V-58
lina Milonaitė	.	.	.	V-59
martynas Storasta	.	.	.	V-61
agnė Marcinkutė	.	.	.	V-63
severija Pakalnytė	.	.	.	VI-65
inga Stasiulionytė	.	.	.	VI-66
deiminta Keršytė	.	.	.	VI-67
adomas Rutkauskas	.	.	.	VI-68
indrė Genytė	.	.	.	VI-70
nikas Zaleckis	.	.	.	VI-72

ILIUSTRACIJŲ AUTORIAI

augustė Krivkaitė	psl.:	.	.	9,67
gabija Tomkutė	psl.:	13,25,35,38,44,45,57,65,70		
benas Buivydas	psl.:	.	14,16,54,55	
jolita Skrickytė	psl.:	.	22,29,33,48,50,62	
jonė Žilinskaitė	psl.:	.	32,37,60,73	
martynas Storasta	psl.:	5,18,31,41,52,64,74		
nežinomas Autorius	psl.:	.	.	17

kuriant viršelį panaudotos
arnoldo Kubiliaus nuotraukos

I DALIS

Jeigu negaliu išsigelbėti nei sausuma,
nei jūra, tai juk atviras man dangus!
Štai mano kelias!

Jonas Survila, Liudas Jurkonis, Laima Gruzdytė, Indrė Gudelytė, Milda Mečkauskaitė, Benas Buivydas, Justas Selenkovas, Donatas Celešius, Algirdas Plikusas, Jurga Kupstytė, Linas Baltrūnas, Donatas Civilka, Laurynas Pacenka, Sigita Sriubaitė, Justas Gavėnas

IV-o kurso 2000 metų šimtadienio spektaklio SCENARIJUS

Atnėšamas suoliukas, ant kurio atsisėda Jonas, pasiremia kumščiais ir spokso tuščiu žvilgsniu. Kurį laiką girdėti tik muzika. Tada ateina Bomžas ir atsisėda ant suoliuko netoli Jono. Iš pradžių nekreipia į Joną dėmesio, išsivynioja sumuštinį ir godžiai šlamščia. Tada išsitraukia centų, suskaičiuoja. Trūksta.

(Bomžas): Duok 50 centų. Duonai... Valgyt noriu... *(skamba neįtikinamai)*

Jonas nereaguoja. Atrodo taip, lyg būtų praradęs viską pasaulyje (labai liūdnas, tuoj tuoj pravirks, etc.)

(Bomžas): Ar girdi? (patyli, stebi Jono liūdnumą) Vienatvė daro žmones netaktiškus... (vėl patyli) Gėdingiausias pasaulyje dalykas vyrui, broliau, - tai mazgotės vaidmuo. (paskui nususuka nuo Jono. Tada kreipiasi tarsi pats į save, tarsi į Joną) Baisiausias dalykas, broli, yra laikas. Laikas. Akimirka, kuria mes gyvename ir kurios vis dėlto niekad neturime (jis išsitraukia iš kišenės laikrodį ir prikiša Jonui prie akių) Še tau, popierinis romantike! Tai pragaro mašina, kuri tiks ir tiks, nesulaikomai veržiasi į nebūtį! Tu gali sustabdyti laviną, kalnų griūtį, bet šito daikto tu nesustabdysi. O žmogus... Žmogus to negali pakęsti. Todėl ir prasimanė svajonę. Seną, jaudinančią, beviltišką svajonę - likimą. (vėl patyli) Tai bent vietelėj gyvenul! Ar kur kitur pamatysi tiek liūdesio, kiek jo yra čia, stoty? Išsiskyrimai, atsisveikinimai, susitikimai, vėl išsiskyrimai... (Staiga vėl kreipiasi į Joną) Turbūt mylimąją išlydėjai?

(Jonas): Aš ne... *(Bet Bomžas tarsi negirdėdamas nutraukia)*

(Bomžas): O juk galutiniu tašku tampa Niekas. (Jonas) (monotonišku balsu): Būtent Nieko aš ir laukiu. Nieko, kurį įkūnys šimtasis

traukinys. O paskui - tebūnie, kaip bus. Aš nesirengiu stabdyti laiko... Bet aš, kaip ir visi, turiu seną, jaudinančią, beviltišką svajonę - Likimą... Likimą, kurį įkūnys šimtasis traukinys...

Bomžas tarsi negirdėdamas pakyla nuo suoliuko ir eina į savo kampą. Nueidamas mesteli

(Bomžas): Tik Niekas yra veidrodis, kuriame atpažįstame pasaulį... (Atsigula, apsikloja paltu ir laikraščiais. Pravažiuoja traukinys. Atbėga išsitaršiusi geležinkelietė su raudonom vėliavėlėm, kuriomis mosuoja, kol girdėti traukinio dundėjimas)

(Jonas): Pirmas.

(Geležinkelietė): Ką?! Ne, čia greitasis, į Vilnių. Čia nestoja. Aaa... Kitas po dešimties minučių bus. Ooo...

(Jonas): Kelintas? (pasako tylokai, labai aiškiai girdėti galūnė)

(Geležinkelietė): Taigi sakau, po 10 minučių.

(Jonas): Tada tai bus antras...

Geležinkelietė staiga tarsi prisimena, kokia ji išsitaršiusi, lyg ir susigėsta, bando tvarkytis, po to staigiai dingsta.

Pravažiuoja traukinys, užgęsta šviesa.

Šviesai užsidegus pasirodo bėgiais einantis Pensininkas. Sukrišęs, ramsčiuojasi lazda, dreba. Užlipa į peroną. Sėda ant suolo prie pat Jono.

(Pensininkas): Pasislink. (Jonas pasislenka. Senis išsitraukia pypkę ir pradeda ieškoti degtukų. Neradęs sako) Gal turi degtukų, jaunuoli?

(Jonas): Nel (ištaria garsiai, grubiai; surinka tarsi pabudęs iš sąstingio)

(Pensininkas): O aš maniau, šiais laikais visi

turi...

(Jonas) (*šneka neįprastai grubiai, tarsi labai nekęstų pensininko*): **Palik mane ramybėj, seni! Neturiu degtukų. Ne-tu-riu!**

(Pensininkas) (*grūmoja lazda*): **Kaip su senu žmogumi kalbi, varle tu... Dar pienas nuo lūpų nenudžiūvo... Aš tau tuoj šikną išvanosiu!**

Ūmai senis nutyla, nusiramina ir pasislenka į šoną. Tyla. Tada senis vėl kreipiasi į Joną.

(Pensininkas): **Jaunuoli, į kurią pusę Kulpėnai?**

(Jonas)(*grubiai*): **Ko tau?!**

(Pensininkas): **Matai, vaikeli... Namuos degtukų pritrūko... Tai aš pirtk išėjau... Pasiklydau. Atmintis šiek tiek šlubuoja ir akys ne tos. O vakarienės pavėluot nenoriu...**

(Jonas): **Tu ką, seni, nevietinis?**

(Pensininkas): **Visą gyvenimą Kulpėnuose gyvenau... Kažkur čia jie turėtų būti.. Užsižiopsojau.**

(Jonas): **Matai tą posūkį? Va ten, keliu? Ten tau ir reikia eiti. Tik greičiau spausk iš čia, ožy.**

Senis užsimoja lazda, lyg nori pagrasinti, tačiau apsigalvoja, nulipa nuo perono ir patraukia bėgiais ta pačia kryptimi, kuria ėjo prieš tai.

(Jonas): **Visą gyvenimą gyveni... Vaikštai tuo pačiu keliu... Ir tik vieną kartą... Vieną vienintelį kartą reikia užsižiopsoti, kad prarastum protą. Kad prarastum protą, pasiklystum... ir viskas taptų svetima...**

Jo žodžius nustelbia traukinys. Užgęsta šviesa.

Šviesai užsidegus pasirodo nėščia moteris. Sunkiai sėdasi ant suoliuko. Kampe sukruta bomžas ir atsisėdęs išsitraukia knygą. Skaito.

(Jonas): **Trečias.**

(Nėščia): **Ne, pirmas... Malonu kad teiraujėtės.**

(Jonas): **Aš ne jums...**

(Nėščia) (*su nusivylimo gaidėle balse*): **Aaa...**

(Jonas): **Atleiskit...**

(Nėščia): **Nieko tokio... Aš labai džiaugiuosi.**

(*patyli*) **Kur važiuojat?**

(Jonas): **Niekur... (*patylėjęs*) Tai yra į šiaurę. (Nėščia) (*nudžiugus*): **O aš irgi į Vilnių! (*su pasididžiavimu*) Gimdyti. (*Lyg teisindamasi*) Vyras vėliau atvažiuos. Dabar negali... Žinot, darbas...****

(Jonas): **Gerai. Džiaugiuosi dėl jūsų.**

(Nėščia) (*Negirdi liūdesio Jono balse, džiaugsmingai tęsia*): **Man taip gera, taip gerai! Aš taip džiaugiuosi! Taip noriu būti mama! O tu nori?**

(Jonas): **Gal geriau tėvu... Mama kažkaip nelabai...**

(Nėščia)(*taip pat džiaugsmingai*): **Oi, aš suprantu. Bet aš noriu pasakyti, ar norėtum turėti sūnų? Ar dukrą?**

(Jonas) (*nukerta*): **NE.**

(Nėščia) (*Tuo pačiu pakylėtu, džiaugsmingu tonu*): **O aš noriu. Ir mano širdis dainuoja iš laimės. Juk tai įvyks taip greitai! Tai... Tai... Tai didžiausia gamtos dovana žmogui!!!**

(Jonas)(*niūriai*): **Džiaugiuosi.**

Staiga kampe sukruta Bomžas. Žiūrėdamas į knygą, sako

(Bomžas): **Džiaugsmas, vaikai... O aš gimiau per klaidą. Mane tiek įžeidinėjo, kad aš numiriau. Aš gimiau negyvas. Aš nieko negalio su savimi padaryti. Aš pavargau. Aš nuleidau rankas. Jūs turite šansų. Mane tiek įžeidinėjo, kad aš gimiau negyvas. Jums bepigu. O aš gimiau negyvas, ir man sunku buvo gyventi Aš pavargau. Pavargau kalbėti ir stovėti. Pavargau vaikatauti. Aš esu negyvas štai jau 55 metai... (*Nutyla ir lyg ir toliau skaito knygą*)**

Nejauki tylą, kada nėra ką pasakyti. Nėščioji išsitraukia knygą būsिमoms mamoms, skaito.

(Jonas): **O aš nenoriu nei vaikų, nei žmonos... Laukiu Likimo... Jis yra mano vaikas ir mano žmona... (*patyli, pamąsto*) O gal ir būtų gera, jei po manęs kas nors liktų... (*pasigirsta traukinys*)**

(Nėščioji): **O, jau mano traukinys! (*pašoka*) Sudiev! Sėkmės! (*Atsistoja ant scenos krašto, laukia traukinio*)**

Užgęsta šviesa. Kurį laiką dunda tik traukinys.

Vél užsidega šviesa. Bėga vaikas, sėdasi ant suolo ir tiriamai apžiūrinėja Joną. Bomžas vél guli apsiklojęs.

(Jonas): **Penkiasdešimt šeštas.**

(Vaikas) (nudžiugo, paminint skaičius): **Dėde, duok 50 centų.**

Jonas tyli, nekreipia dėmesio. Vaikas jį tyčia erzina, tąso.

(Vaikas): **Ė, nu nebūk žmotas, duok 50 centų!** Jonas pasirausia kišenėje, ištiesia monetų.

(Vaikas suskaičiuoja): **Duok dar.** (Tyčia lenda ir erzina, nori dar išpešti pinigų)

(Jonas): **Gavai. Dabar pūsk iš čia.**

Vaikas lyg ir įsižeidęs. Tyčia kepštelė Joną. Tas trinktelė jam per pakaušį.

(Jonas)(piktai rikteli): **Sakau, pūsk iš čia!**

Vaikas dingsta. Kurį laiką tylą. Už scenos švilpimas; grįžta vaikas su dviem chuliganais. Kažką jiems šnibžda ir rodo į Joną. Chuliganai prieina prie jo ir keletą kartų užkabina.

(Chuliganas): **Tu ko vaikus muši? Seniai į kaulus gavęs?**

Chuliganai apskaldo Joną. Praeidami įspiria Bomžui. Iš paskos nuseka džiūgaudamas vaikas.

(Jonas): **Iš visų blogybių gyvenime blogiausia yra ta, kad vienodas likimas ištinca visus.**

Pasirodo ekshibicionistas. Pasimaivo priešais Joną. Tas nekreipia dėmesio. Ekshibicionistas nueina, prisėda ant laiptų šone.

Užgęsta šviesa ir važiuoja traukinys. Traukiniui nenuutilus, užsidega šviesa. Scenoje vėliavėlėmis mosikuoja geležinkelietė. Jonas kruvinas sėdi ant suolo. Kampe jau trinasi dyleris (kažką rūšiuoja, skaičiuoja, reikšmingai žvilgčioja į Joną). Nutyla traukinys.

(Jonas) (Valosi kraują): **aštuoniasdešimtas.**

(Geležinkelietė): **Čia električka. Tiesiai į Minską. Ooo... (nustebus) Tu dar čia?**

(pamačius kraują, užjaučiamai) **Kas atsitiko?**

Nori padėti Jonui, tačiau tuo metu atbėga išsiviepęs ekshibicionistas. Geležinkelietė pamiršta Joną ir išsigandus nudumia.

Ekshibicionistas parodo dyleriui, po to prieina prie Jono, parodo, ir laimingas, išsiviepęs

dingsta ta pačia kryptimi kaip ir geležinkelietė. Dyleris žvilgčiodamas į Joną prieina prie suoliuko ir atsisėda. Trina rankas.

(Dyleris): **Garbė Jėzui Kristui!** (patyli, stebi Jono reakciją. Tas abejingai sėdi. Tada dyleris tęsia toliau) **Išklausk manęs, sūnau mano!**

Išklausk! (patylėjęs krenkšteli ir tęsia) **Yra dvi tikrovės, kurių turėtum atkakliai laikytis.**

Pirma, Dievas pažadėjo, kad gausi meilę, kurios ieškai. Antra, Dievas yra ištikimas šiam pažadui. Tad liaukis klaidžiojęs. Geriau sugrįžk į namus ir patikėk, kad Dievas suteiks tai, ko tau reikia. Visą gyvenimą lakstei ieškodamas. Dabar laikas baigti šias paieškas. Pasitikėk, kad Dievas duos tau, ko trokšti. Dar prieš tavo mirtį Dievas tave pasotins taip, kaip tik galėtum trokšti. Tik liaukis blaškytis, pradėk pasitikėti ir priimti.

(staigiai apsidairo ir prislopintu balsu greitai paklausia) **Žolė, amfas, markės, kokainas. Ko reikia? Gausi visko, ko nori!** (vėl pakelia balsą) **O dabar, sūnau mano, melskis, melskis, MELSKIS!** (Jie abu atsistoja ir plodami delnais dainuoja.) **Dievas myli mus, Dievas myli mus, Dievas myli mus!**

Pasigirsta traukinys, užgęsta šviesa. Šviesai užsidegus, stovi vienas Jonas ir dar vis plodamas rankomis dainuoja. Pamatęs, kad liko vienas, sumišęs nutyla, apsidairo, gūžteli pečiais ir vél atsisėda.

(Jonas): **Aštuoniasdešimt septintas.**

Vél užgęsta šviesa, važiuoja traukinys. Šviesai užsidegus, Jonas sėdi ant suoliuko, o bėgiais bėga rankomis mosuodamas Beprotris.

(Beprotris): **Ėėė, palauk, palauk!**

Pamatęs, kad nepavys, be galo nusivylęs numoja ir klesteli ant suoliuko.

(Jonas): **Devyniasdešimt aštuntas.**

Išgirdęs balsą, Beprotris atkreipia dėmesį į Joną. Susidomėjęs jį apžiūrinėja. Bando atkreipti Jono dėmesį, tačiau šis atrodo be galo susimąstęs ir visai nereaguoja.

(Beprotris)(pakiliu tonu, lyg viskas jam būtų seniai aišku): **Pikčiausia pasaulio liga - tai mąstymas! Ji nepagydoma.**

(Jonas) (*tarsi pabunda iš sąstingio*): **Jeigu ji būtų vienintelė, tu būtum nemirtingas. (Kitu tonu) Tu kas? (pastebi pižamą) Durnius?**

(Beprotis) (*išdidžiai, pakiliu tonu, tarsi sakytųsi esąs prezidentas ar pan.*): **Aš esu vienas iš tų neregimų visuomenės piliečių, kurie sklendžia vėjo nešami Rytine gatve, ir pakyla tik tada, kai sieloje nubunda ugnikalniai.**

(Jonas): **Tipo... Kažą?**

(Beprotis) (*tęsia pakiliu tonu, didžiuodamas*): **Aš, žinoma, tiek menkai tenučiuoju apie tikrovę, kiek ir ji apie mane.**

(Jonas) (*susimąstęs*): **Hėgelis pasakė: "Vargšė tikrovė, jai tikriausiai labai sunku".**

(Beprotis) (*išdidžiai*): **Taip gali rašyti poetai, taip gali rašyti filosofai, tačiau mes (*pabrėžia pastarąjį žodį*), gulintys ligoninėse, žinome, kad visi esame įvairaus amžiaus ir kvailumo triušiai (*sakydamas "triušiai" maivosi. Toliau šnekėdamas, taip pat maivosi*) striksintys po savo disnėjišką pasaulį. Norėdamas apsiginti, triušis pasidaro gudrus, baikštus ir vikrus, prisirausia urvų ir slepiasi juose, kai slampinėja vilkas (*sakydamas šiuos žodžius, slapukiškai dairosi. Staiga pamato tai, ko***

bijojo, - į sceną įeina sanitarai. Jie prieina prie Bepročio, tvirtai paima jį už rankų ir tempia lauk. Vedamas Beprotis priešinas ir šaukia)

Tik nesuprask manęs klaidingai - mes čia ne todėl, kad esame triušiai; kad ir kur būtume, mes vis tiek būtume triušiai - mes visi čia atsidūrėme todėl, kad negalime prisitaikyti prie savo triušiškumo. Mums reikia gero stipraus vilko, tokio kaip Didžioji Sesuo, kad parodytų, kur mūsų vieta! (*sanitarai įveikia Bepročio pasipriešinimą ir jį išveda*)

Jonas sėdi ir susimąstęs tyli.

(Jonas): **Taigi ir beprotybė turi protą. Jei visi daro tau bloga, nėra nė vieno, kam galėtum būti geras. Ligoniai tai supranta. Nors jų protas susimaišęs, širdis plaka kaip ir visų kitų (*sakydamas šiuos žodžius, Jonas atsistoja. Pasigirsta traukinys*) šimtas...**

Užgęsta šviesa. Girdėti traukinys. Po kurio laiko šviesa užsidega, nutyla traukinys. Jono nebėra. Kampe sukruta Bomžas. Atsisėda.

(Bomžas): **Žmogus guli, o gyvenimas eina. Ir, tarp kitko, pro šalį. (*Atsistoja, susirenka daiktus ir išeina*)**

THE END

kiemas

guldau žodžius kuriuos uždengs tuoj sniegas
linksmų žmonių dar pilnas šlapias kiemas
stogais ropojanti sulinkus saulė
primerkia akį - tuoj ji bus tik kaukė

žvelgiu į savo tuščią purviną sujauktą kiemą
šiukšles galiu nubraukt į kitą kampą bet vis viena

trieiliai [čia ciklo/
ar kaip į ten pavadinimas]

pasirinkimas

žmogus stovi prie sienos
ir mąsto į kurią pusę eiti
ar būti sušaudytam

upė

sėdžiu Lietuje prie upės
ir mirkau kojas
norėčiau plaukti

mėnulis

danguje užstrigo mėnulis
nepadeda trys pirštai
atsuktuvu nepasiekiu

varpas

už vandens gaudžia varpas
kažkas mirė
arba klebonas girtas

marakešas

svajonių miestas marakešas
gatvelėj apsišniaukštęs
pamiršau namus

balsas

klausausi sąžinės balso
sulūžo radijas
bandysiu teliką - kuris kanalas?

padai

ėjau užsimerkęs
netyčiom į žarijas
teko pustyti padus

gyvybė

išgelbėjau gyvybę
galbūt be reikalo
ji labai įkyri

protas

nupirko mano protą
šiek tiek pasilikau
galvoje nejauku

miškas

dainavau miške
iš širdies. kitą dieną
nuvirtu medžiai

žiurkėnas

turiu žiurkėną -
dieną miega
naktį ėda

saulė

prarijau saulę
teko užsigerti
degina gerklių

[čia jau baigėsi]

atsimerk

atsimerk akis -

įšeiti noriu

žiūrėk į pievą

pasimėgausiu kvapu

pasaulis per gražus

žiūrėk - manęs nebus

šešėly po medžiu

gyvenk už mus abu

operacijos

įšpjuviau skylę sieloje

nes sąžinės balsas pritilo

norėčiau nupjauti kampa širdies

kurioje ji pasiliko

kur yra teisingumas?

ji reikėtų palopyt

nes kenkiu išsijuosęs

o ji tyli vis

kur mano variklis?

ji reikėtų įjungti

nes nuplauks akys mėlynos

aš nespėsiu paskui.

bėgantis žmogus

aš bėgsiu

kad vėjas staugtų plaukuose

kad pasislėpčiau laukuose

kad vienas

ranka pakyla braukt per veidą

ir tu paliesk mane

bet ne

aš bėgu

nesustodamas

ratu

akmenys

stoviu po susenusiu ažuolu

nusiteikęs uostyti kelio dulkes

prie pažįstamo miesto šešėlio

kuris virto horizonto kalnais

šalia susėdę bekelniai vaikai

akmenukais stato pilis

paimkit porą nuo mano širdies?

naktis

šešėlis ant kalvos

nepatekėjus saulė

gėlė plaukuos

pabėgus laimė

ritmingas sūkurys

nemielos rankos

klegantis būrys

ir sielos vienos

žuvis

paskolinkit sparnus

nes tu juos atėmei

nuplaukia žuvis, o aš neskrendu

priglausk ranka mane

nes nekenti

dainuojam dainą tu tyli

tik gaudžia elektros stulpai

aš negirdžiu tavęs

parduok ausis aš nešneku

žuvis ant rankų

parduoda spindesį

nematau jau tavęs

tu pabėgai į rytus

negi vėl ateini

sėsk vaišinsiu žuvim

Kodėl tylą negali priklausyti mums, jei šešėliai tokie panašūs? Kodėl pieši ne mane, o aš rašau apie gyvenimą ne tau? O jeigu miegodama užlipčiau ant stogo ir šliaužčiau kaip pilka spalva arba tiesiog laikyčiau tave už rankos, ar ateitum? Tikriausiai ne.

Mintyse lekiu į saulę, kurioje skamba meile susiūtos šukės. Aš tikiu, kad žvaigždės tyliai verkia, kad žalios bangos nuskriaustos pabėga, o saldus vėjas nesupranta smėlio po tavo kojom, juk aš nesugebėjau laiku išgirsti tiesos ir paleidau mažąjį gyvenimą iš rankų. Nėpyk, kad pamiršau mylėti.

Amžinas balsas kutena rankas, baltas mėnulis keliauja sekundėmis – AŠARA MIEGA SAPNE. Nyksta gėlės ir šiltas ežiukas gyvena sapne – MEILĖ TAMPA TRAPI. Nesustok, eik ir palik dalelę tyrumo – paliesk giedančius medžius, nes juose – GYVENA ŽALIA.

Rūkstanti saulė prikėlė kapinių sargą, o karštos rankos nusimetė lietpalčius ir pravirko. Klausosi bangos akmeninio kūdikio raudos ir druskingomis akimis plauna pajūrio kryžius. Ir visa tai neturi veidrodinio atspindžio – Rankos pasmaugia sargą, Akmenys užmuša bangą, Einu... ėjo... (pro langą)

Stovėdamas vonioje jis lydėjo saulę. Akys merkėsi, o galvoje slėpėsi mintys: "Kur susikerta begalybė su žvaigždėmis?" Tačiau žemė išsprūdo jam iš po kojų – pasijuto gulįs dramblio skrandyje: aplinkui skraidė ežerai,

ištirpdyti miltuose. Netrukus pajuto žingsnius. Kažkas pirštų galiukais virš žemės jo ieškojo.

DVIEM ŽMONĖMS

Net nebežinau, ką galvoju. Tik viena aišku : aš nebijau nukristi. Aplink mane – tuštuma, o į ją niekas nekrenta, nes joje nėra traukos. Noriu išsiverkti, bet ne dėl jo. Noriu mylėti, bet ne jį Noriu pavirsti šiluma ir banguoti. O Tu – neišeik. Aš žinau, kad tu kitame kambary. Todėl prašau praverti duris, kad kartas nuo karto

galėčiau žvilgtelti, kaip tau sekasi. Tik neapakinink – noriu džiaugtis Tavimi. Beje, tavo kambaryje sienos varva ir aliejus taškosi į grindis. Jos karštos ir įkaitęs aliejus gali apdeginti. Ten nėra jauku, bet verta pajusti, kas yra skausmas. Tik tada įvertinsi, ką turi: save (žmogišką) ir jausmus. Kiti tau nepriklauso, bet jie visada bus šalia. Pakaks tik jų žvilgsnio ir suprasi, kad viskas ir turi taip būti. ŠVIESU IR SUKAPOTA, APSIBLAUSĘ IR NEMATOMA.

Juodos akys nemato tamsos, įžeista širdis nejučia skausmo, Greitos mintys nesiveja lėktuvo,

O aš nesu įskaudinta, nelekiu kaip vėjas ir nežiūriu stiklinėm akim, todėl ir matau tave kitaip.

Saldus gyvenimas leidosi vejamas šešėlių; auksinės žuvis bėgo kelio link, o aš sėdėjau ir tąsiau kaip katinas erdvę... MYLĖJAU. Dabar jau visi pamiršo medaus patyčias, sulipę medžiai gieda kaip paukščiai; einu kankorėžių pieva ir pirštų galiukais kutenu žemę... MYLIU.

Visą dieną po skliautą vaikščiojo nusiminęs rūgpienio dangus. Žvaigždės įsikibusios į tvoros virpstus stebėjo minią žmonių, ji lyg margas apsiaustas čezėjo ir čiaumojo. Paskui išspjovė kažką panašaus į meilę ir pradėjo garsiai lipti laiptais – jie norėjo išplauti dangų, nes čia buvo per daug tinko. Jūra nerimaudama trunkėsi į šviningą sieną, pūtė garus ir stengėsi apglėbti savo vandens liežuviais tūkstančius smėlio paukščių. Sąmyšis didėjo, bet neatsirado traukos, viskas lėkė savaip.

Mėnulyje sėdi trys sraigės ir laukia eilės pas dantistą. Jis turi išgręžti kiaute skylutes, nes mėnulyje netelpa saulės spinduliai. Iš ilgesio sraigės mezga žemei megztinį – ilgomis rankovėmis, ir tikisi, jog kas nors pasinaudos jomis kaip pakilimo taku.

Palengva šliauždamas dangumi, lėktuvas kūrė dainas vėjui, paukščiams ir plevenantiems sapnams. Jis stebėjosi, kaip gražščiai plazda paukščių sparnai ir svajoto

kada nors pavirsti banga.

Pragare nuo lubų varva katės. Jos juodos, žybsinčiomis akimis, ant kailio galiukų dega liepsnelės. Jos karštos, o velniai nuodėmingi. Į pragarą patenka žmonės, kurie per daug žinojo. Visi jie tiki Dievą, nes žino, jog virš jų – rojus.

Tačiau dažnai mes pasijuntame pragare dar nepraradę savo šešėlių. Kodėl? Taip atsitinka tada, kai gyvename vaikščiodami ratu, kai žinome, kad kiekvienas progresas baigsis pradiniu tašku. Pragare visi turi savo ratą ir nebegali peržengti ribos, t.y. savęs. Kodėl pragare nėra sraigių? Jos nebijo kopti spirale, nesivaržo savo prigimties ir todėl visą laiką rankovėmis pasiekia mėnulį (net ir dienos metu). O mes gaudome sraiges ir nuodijame jas savo protu. esame tokie tuomet, kai jau nebegalime susitaikyti su dabartimi. Ir netgi sraigės už mus greitesnės. Jaustis pragariškai reiškia bijoti ir nedaryti nieko, kai žinai, jog gali. Ir, kas baisiausia, neprisiimti atsakomybės už tai, kad tokiu elgesiu sukuriame pragarą ne tik sau, bet ir kitiems.

Ir dar. Pragarą valdovai gali būti kur tik nori, o pasmerktieji jaučiasi kaip vitrinoje – niekur nepabėgsi ir visi žiūrės į tave kaip į eksponatą.

gerdami pragaro priešnuodį

Ir aš einu gatve ir žiūriu į žmones, o, kokie beviltiški ir nuobodūs jų veidai, lyg vaikščiojantys zombiai ("klausk, klausyk, ar girdi?! Zombiai atrieda, atidunda"); Dieve, esantis mummyse visuose, Dieve, kuriuo aš netikiu, pasiųsk nors vieną šypsena, nors vieną skaidrų žvilgsnį, galintį prasiskverbti pro šią stiklo sieną, gaubiančią mus visus, bet ne mane, aš matau tą sieną; atsiųsk gi man tik vieną žmogų, regintį tai, ką ir aš; žmogų, prašau, tik žmogų, - juk negaliu aš būti apsupta vien tų protingų kačių, kurios viską mato ir viską supranta, bet nesako, nenori sakyti, tos

katės kalba tik mano sapnuose (ačiū nors už sapnus); atsiųsk žmogų, kuris sugriautų tą tylą, kurioje teskamba vaiduokliškas Bartoko koncertas fortepijonui, tiesa, kartais ataidi kita melodija, ta, taip panaši į kažkur girdėtą ir tokia nauja; kankinuosi bemiegėmis naktimis, bandydama atspėti, kas tai per melodija, kokios neparašytos gaidos toliau skambės, bet niekad neatspėju; prašau, atsiųsk žmogų, kuris ateitų šia purvina, patįžusia, šunų apšlapinta gatve, šypsodamasis ir niūniuodamas tą melodiją, o Dieve, kuris esi ne tik danguje, Dieve, Buda, Alachai, atsiųsk man tą žvilgsnį!

Skrudinti angelo sparneliai!
Mmmmm...
Apsilaižė gurmanai recidyvistai
Ir n-toji karta savo gyvenime
Šovė į besimeldžiantį elgetą.

Tai buvo bekraujė, beodė būtybė
Su mižiniška – tiesiog neaprépiama – galva,
Užgožiančia visus šio gašlaus pasaulio
sapnus.
Bepirštėse rankose ji laikė tūkstančius
nuskendusią laivų
Ir raudono smėlio bokštų.
Savo spygliais – nesuskaičiuojama galybe
spyglių –
Ji pasmeigdavo visus, drįsusius nusižengti
Žvaigždžių įstatymams.
Vėliau ji išskleisdavo savo gyslotus sparnus.
Atsispirdavo nuo betoninės sienos. Ji
pakildavo.
Į skylėtą saulę.

Nuogas ir nemirtingas Dzeusas
Pasimirė lipdamas į lovą.
Hera iš sielvarto po traukiniu palindo.

Jis buvo didelis berniukas, nes nebesisiojo į lovą.
Ir nebeverkė, kai vaikėzai bandydavo išdurti jo
šuniukui akis. Jis matė paukščius ir norėjo pavirsti
dangumi. Arba žiedadulke. Arba kaktuso spygliu.
Jis buvo mazochistas. Kiekvieną naktį jis
vaikščiodavo aplink apvalų pastatą. Suradęs
kampą, daužydavo į jį savo kvadratinę galvą. Kol
ši subyrėdavo...
...į tūkstančius mažų šukių..

Mėlynos kėdės bėgo naktį,
Iš miegančio miesto.
Trikojės, žvengiančios iš mano spygliuotų
sapnų.

Visą naktį regėjau dryžuotus arklius
aukštakulniais bateliais.
Jie ėdė dobilus, žydinčius ant mano galvos.
Jie praktikavo dangumi,
Besileidžiančiu ant baltutėlaičių tvorų.

Nebylys

Tu niekada nevertinai to, kā turējai : buvai sveikas, turtingas ir laimingas: savo darbuose, moksle, šeimyninīame gyvenīme, bet tik vienai dienai praradai klausos dovanā ir todēl dabar pasaulī pieši daug niūresnēmī spalvomis nei jīs buvo iki šīolei;

dabar tu maldauji, prašai pasīgailējīmo grīžti ī tā senā nuobodīžā būtī, kurioje tau tiek visko trūko: pinīgu, meilēs, garbēs; tada, ir tik tada, suvokei turējēs viskā, ko norējai, ko troškai;

pakako tik vienā vienītelē dienā prarasti tai, kā visuomet turējai, ko niekada nebrangīnai, ir suvokei savo gyvenīmo vertybīu skalē:

joje kaip anksčīau nebēra nieko, nieko ko geidei tada;

tik leīstū tau kas nors īšgirsti nors vienā žodj; manai , gyvenīmas pasīkeīstū ir tu pradētum jausti jo svarbā?

Ne, nesīgailēk , kas buvo praeītyje, gyvenk šīa diena ir vertīnk tai, kā turi, kuo gyvenī; kas žīno, gal rytoj tu būsī neregys?!

1. Tai, kas liko

Pamerk man akį... į vazoną,
kad prisiminčiau per speigus,
kaip valgėm ne raugyklos,
o mokyklos duoną
ir sielą šildė laipsniškas alus.

Pamerk man akį šimtą kartų
arba abi dusyк mažiau,
kad nesakytum – laiko neužtenka
išeiti, juoktis, žagtelť nuoširdžiau.

2. Klausimas

Tavo akys – geltonos, skylėtos,
su narveliais benamėms pelėms,
tavo lūpos arkliuogėm trykšta,
tai gražu, bet - įdomu kodėl?

3. Atsakymas

Aš užaugau Balbierišky tyčia
bliuanant, malant, plikom moteriškėm
liežuviu. Nelinkiu pričiaumoti garstyčiu,
smigti šakėn, užrikti, ištikšti,
jeigu mirt – tai tik Skuode, netyčia...
Išvada: už ačiū, todėl.

4. Kitoks

Užkimęs it sąžinės balsas,
šimtąsyк atsakytas ir tiek kartų paklaustas,
Neišdrįsk įsispraut į putas virto pieno
ar užtamsintus akinius mėsiško "rėmo",
nes ir tau dar atslinks toks kikenantis mėnuo
kai norėsis tiek daug.
O galbūt tiktai vieno...

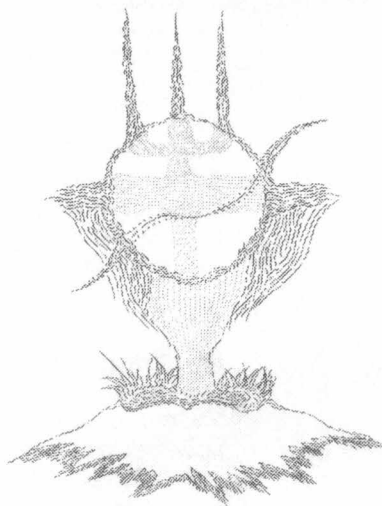
5. Profesinis nesusipratimas

Baletmeisteris šokęs į upę
Iš akies ištraukė šakutę.
Nors it bambon beviltiškai pūtė,
Bet atgal nesulindo šakutė...
Išvada: nors pabandė...

6. Draugiškas susipratimas

Pro dūdą, pro tinką
į springstantį dangų
Bandau nusispjaut ir
Užčiuopiu prabangų
Patinusį, šlapią delną
Ne draugo.
Išvada: o viskas galėjo būti
kitaip.

II OALIS

Klausyk, Ikarai, tuojau mes išskrisime iš Kretos.

KLONUOTAS RUDUO

Veikėjai:*Auksaplaukė* – užsigrūžylinusi tyneidžerė*Gerda* – mergaitė raudonais plaukais*Mėta* – kažkas, einantis gatve*(visą laiką girdėti klykimas)*

(scena apšviesta mėlynai neoninėmis lempomis kaip McDonalds tualetuose)

(ant užuolaidų, taip pat ant tos medžiagos scenos gilumoje prikabinėta daug popieriaus lapų. ant vieno jų užrašyta „mėnulis“, ant kitų: „žvaigždė“, „debesis“, „alkana žvaigždė“, „vieniša žvaigždė“ ir t.t. veiksmas vyksta erdvėje 2 m nuo scenos. scenos gale stovi taburetė)

(viena šalia kitos stovi trys merginos. Auksaplaukė rankose laiko laišką (mėlyną popieriaus lapą juodai parašytą). šoninės (Mėta ir Auksaplaukė) linguoja galvą į kairę ir dešinę, vidurinė (Gerda) – aukštin-žemyn). po kiek laiko viena jų (Mėta) pradeda eiti išėjimo link)

Mėta (sustoja ir atsisuka): Kartu mūsų nėra. Juk jūs žinote, kad trys keliai iš skirtingų gyvenimų susitinka tik atsitiktinai. Atleiskit, aš turiu eiti.

(nueina. likusios merginos nejudėdamos stovi ir žiūri į salę)

Auksaplaukė: Kodėl aš turiu bėgti? Kodėl negaliu sustoti ir bent kartą apsidairyti, kas yra aplinkui mane? Kas esi Tu? Kas yra Jis?*Gerda:* Jis buvo aukštas. Jo vardas Kamilė.*Auksaplaukė:* Kodėl aš turiu bėgti? Kodėl negaliu imti ir išskristi? Į debesis... Spalvotus-nespalvotus.*Gerda:* Tu galėtum būti geras lietus.*Auksaplaukė:* Kodėl aš turiu bėgti? Bėgti ir tempti paskui save rogutes, ant kurių sudėta visa mano praeitis? Aš noriu išsiskirti su praeitimi. Aš noriu paleisti rogutes.*Gerda:* Ir vaiskią naktį sušalsiu mirtinai. Oi lylija... lylija...*Auksaplaukė:* Kodėl degtukai dega tiktai vieną kartą?*Gerda:* Realybė yra skirta tiems, kas nemoka susitvarkyti su narkotikais.

(jeina Mėta, laikydama rankoje stiklinę su vandeniu. atsistoja šalia merginų)

Gerda: Vandens stiklinė be vandens. Viduje – tuštuma.*Mėta:* Tavyje – tuštuma.*Auksaplaukė:* Kam man žvaigždė, jei aš akla? Kam peilis man? Juk užsimušti tik svajojų.*Gerda (ironiška šypsena):* Nėra žmogaus, kuriam visada viskas būtų gerai.*Mėta:* Man gerai. Aš nemoku svajoti.*Auksaplaukė (be paliovos kužda):* Rogutės... Nespalvoti debesys... Jo akys... *(kartoja keisdama vietomis šiuos žodžius ligi tol, kol Gerda su Mėta atsigula)**Mėta:* Aš esu laisva. Aš nepriklausoma nuo taisyklių, kurių nesusikūriau, aš nepriklausoma nuo svajonių, kurių neturiu, aš nepriklausoma nuo meilės, kurios neregėjau, aš nepriklausoma nuo skrydžio, kuriam nepakilau, nuo tų, kurių nebandžiau.*Gerda:* Dėl to šiandien vakare Tave pervažiuos geltonas sunkvežimis.*Mėta:* Vadinasi, turiu tris valandas laisvės. Jūs neturite nė akimirkos. Jūs net negalite laisvai pasirinkti, kada išeiti. JŪS ESATE NIEKAS, jei negalite priimti realybės tokios, kokia ji yra.*(klykimas baigiasi)**(Mėta nuneša stiklinę prie taburetės. Gerda su Mėta atsigula ant žemės)**Auksaplaukė (lėtai vardina):* Realybė banali. Absurdiška. Beprasme. Skaudi. Žudanti. Tyli. Nesąmoninga. Nereikalinga. Pasiduodanti. Beviltiška. Niekinga. Nepaprasta. Gundanti. *(atsistoja Mėta)* Atstumianti. Vieniša. Pavojinga.*(klykimas tęsiasi)**Mėta:* Realybė gera tuo, kad ji tikra. Man liko 2 valandos 55 minutės.*Auksaplaukė:* Realybė neegzistuoja. Tikros yra

mūsų svajonės. Jų sukurtame pasaulyje matau visą amžinybę.

(atsistoja Gerda)

Mėta: Akimirka! sugrįžus į tikrovę, tu krenti lyg netyčiom pašauta lakštingala.

Gerda: Priimkit mane į Nojaus laivą. Į karą joja bėmužėlis. Oi lygia ly...

Auksaplaukė (*kreipiasi į Mėtą*): O tu? Kiekvieną dieną kenti pragariškus dūrius į sielą... Nesugebėjus pabėgti į siurpasaulį tu lyg saulės dievas miršti kas dieną. Gyvenimas be svajonių – mazochizmas...

Gerda: Mirtis alyvose, kurias pasodino mano senelis.

Mėta (*nusišaipiusi*): Užtai aš drąsiai žengiu savo keliu. Aš žinau, kas manęs lauks po sekundės ar pūstrečios valandos. Aš einu ir noriu eiti toliau.

Auksaplaukė (*primerkusi akis, smerkiančiu žvilgsniu, (pauzė) glamžo popieriaus lapą, suglamžiusi meta į veidą Mėtai*): Tu negali daryti taip, nes man tai patinka.

(*merginos tiesiog stovi. trumputė pauzė*)

Gerda: Ir gaudžiau žvaigždes, kurios nekrito. Lig ryto. Lig ryto. Lig ryto.

Mėta: Aš eisiu. O jūs likite toliau savo dilemose ir abejonėse... Likite toliau nesuprastos aplinkinių ir savęs.

(Mėta prieina prie sienos ir ima ją stumti)

Gerda: Vakar ji padegė NAMA. Dabar ji nebeturi NAMŲ. ...per žalią girelę...

Auksaplaukė: Aš išeisiu. Aš negaliu toliau likti savo dilemoje ir abejonėse. Aš noriu suprasti save. Jei ne čia, tai bent nespalvotuose debesyse...

(Auksaplaukė atsisėda ant taburetės ir paima į rankas kažkada Mėtos atneštą vandens stiklinę)

Gerda: O aš negaliu eiti. Negaliu išeiti. Liksiu amžinai klajoti savo vaizdiniuose ir groti beprasmiais savo žodžiais.

(Gerda linksi galvą aukštyn žemyn)
(klykimas baigiasi. skamba KANKLIAI)

PABAIGA

abai smagu vėl truputį sudalyvauti licėjaus gyvenime ir žinoti, kad ta grėsmingai skambėjusi frazė kas bus, kai mūsų nebus?" neišsipildė iki galo. viena vertus, mes vis dar čia (kartas nuo karto), antra vertus – net jei žmonės ir keičiasi, dvasia išlieka. nežinau tiksliai, kaip jums dabar gyvenasi, tačiau tikiuosi, kad renginiai ir toliau darosi vis nuostabesni. Licėjistai dar daugiau kuria ir stropiai mokosi (linkėjimas jų mokytojams)... belieka palinkėti sėkmės

LIETUVOS KRIKŠTAS -

nes sapne
u vėju – apaštalu
lemune
rise taškėmės
aptaškėm
imtą peizažą:
auką, kelią,
roba nemažą...
rise taškėmės –
š
akvaišus naktis
vėjas – apaštalas –
k pradingo abu
ai pragydo gaidys
et savęs nerandu
nei gimto peizažo...
al nusiplovė?..

ukimas
deninis lapas
ngas
akas
ogas
ietaus vanduo
anaktis
nieks nebeaplanko
angu
ptais
lipa
duo

- MODERNAS -

iš kur visi mato medžius?
Aš tai nematau, aš tik
Kažkelintuoju nežinomu pojūčiu
Suvokiu atžirglojantį pirmadienį
- siūbuoja galingom šakom
it koks karbono periodo asiūklis
(gražu būtų, jei dabar
tokie augtų)
rašau marčėniško-parulskiško
stiliaus eilėraščius, juk tai
ir vadinama moderniaja poezija
didelio pirmadienio rytą
(dienos būna mažos ir didelės,
dar Didžiosios, kai gyvent nesinori)
kai tave pažadina mažytė
mažytė žoliapjovė tiesiai po langu
nemigos kamuojamo senuko rankose
žalojanti žoleles, menkus
augalėlius, po vieną
o dar taip anksti, medžių ne-
matau, nes akys pačios merkiasi
iš kur visi turi jėgų taip
anksti keltis?

vėl skrenda paukščiai dienos tarsi debesys
pro šalį plaukia pilkos nepasiekiamos
čia apačioj tik mes aukštai gyvenimas
kurio net nugyventi nebemokame

taip skrenda paukščiai viskas rudenėja
tik nihilizmas lieka pasilieka
eini per miestą ir jauti kaip vėjas
mintis išpusto kad nebūtų nieko

- SAULELE MOTULE -

saulele motule... išisiu
į girią medžių ieškoti
išeisiu liepsnojant gaisrui
miesto languos rasotuos

saulele motule... negrįšiu
iš girios savęs aplankyti
žole rankas susirišiu
tarp smilgų paslėpsiu širdį

saulele motule... kaip šalta
verkiu žvaigždžių nepasiekdama
priverksiu medžius atsikelti
ateit į betoninį kiemą

saulele motule... kaip keista
tiek miesto aplinkui tiek gatvių
o medžių šakose lyg gaisras
naujas rytas senoviškai teka

- TUŠČIA TUŠČIA... /
ILGESYS -

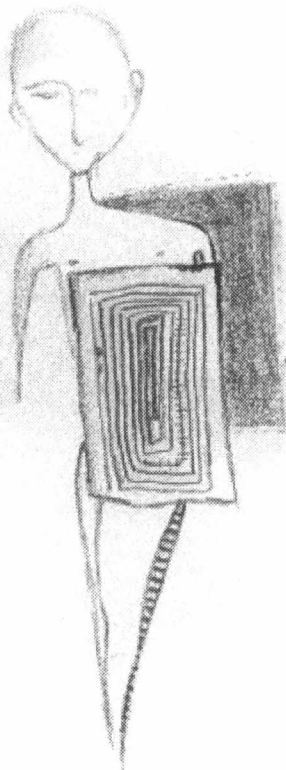
tuščia tuščia... vakaras gerai
arbata puodelis televizorius
vakariniai debesys nelygint ežerai
ilgesio sukeltos tavo vizijos

vasara žaisliniam traukiny
rieda vis aplinkui daros karšta
labas šaukia kaip tu gyveni
o iš traukinio nuo karščio byra varžtai

dešimtam vagone ilgesys
blyksi strazdanotom šypsėnėlėm
ilgesio sukeltas kliedesys
reikia liautis taip nusišnekėjus

tuščia tuščia... jau naktis gerai
arbata puodelis baigėsi transliacija
naktiniai debesys nelygint ežerai
ilgesys sukeltas izoliacijos

šiandien elgetą mačiau
toks nuplyšęs senukas ir gaila
jam į akis pažiūrėti nes tai
ir yra sunkiausia tai lyg
pripažinti kad nieko ničnieko
neduodi nei jam nei kitiems
tokiems pat išilgai visą gatvę
ir taip gatvė iš gatvės rikiuojasi priekaištai
lengva išvengti
tik į akis nežiūrėti
pro šalį skubėti nieko nematant
o kam jei jis nieko tau duoti negali

VAIKAS

Štai ji atlekia taku
Atskrenda su vėjeliu
Plaukia lyg baltas pūkelis
Šypsosi skaidrus veidelis.

Driekiasi plaukai juodi padangėm
Jos švelni kakta aplipus snaigėm
Niekur nėra tokių pasaulyje akių
Kerinčių, rudų, gražių ir nuostabių ir t.t.

Šypsosi kaip saulė danguje
Kaip gėlė laukų ji čia atrodo
Lyg žibutė šoktų kalnuose
Nieko aš nesuprantu?...

Kas per pasaka keliauja čia?
Tyliai slenka paslapčia
Aš šaukiu kas tu? Kas tu?
...kalės VAIKAS ašesu.

GĖLĖ

balta gėlė laukuos pražydo
jausmai balti širdy pragydo
norėjau aš priglausti ją šalia
bet ji baltais sparnais kažkur išskrido

skaudu. Labai skaudu.
nė vieno žodžio pratarť nebegaliu.
užliejo juodas liudesys mane.
verkiu, giliai sielos kampe
dar vis galvoju apie ją...
ir vis gi, galėjo pasakyti bent "Ate".

ŠIUŠKUS

Šiusku pušku takučiu
Į mokykla aš einu
Kuprinyte ant pečių
Šiusku pušku takučiu.

Šiušiušiu ir šiušiu
Pasiilgau pamokų
Murma sau jisai panosėj
Štai ir pasirodo klasėj.

Koks aš didelis esu
Argi jums dar nebaisu?
Šiušiušiu ir šiušiu
Kalba garsiai prie vaikų.

Ša! Užteks čia šiušiušiu!
Sėskit greičiau ant kėdžių!
Na, o tu ateik čia šiu
Pasiaškinsim kartu...

Šiušku pušku šnyru šnyru
Aš visai nemyliu vyrų
Drašiai atkerta jam šiuškus
Ir akis išpūtęs čiužka.

Sėskis! Du! Atsako tėvas
Eiki tu geriau į pievas
Grybų tenai paieškot
Vis geriau nei čia miegot.

Šiušku pušku pamažu
Jis išeina iš namų
Nusiminęs, širdį skauda
Vis tik žvirblis aš esu.

Ar pradžia yra vien tik pradžia? Ar galime rasti pradžios apibrėžimą? Tikriausiai ne. Kiekvienas prasidėjimas yra kažkieno pabaiga. Tam galime rasti daug pavyzdžių: tyla baigiasi tada, kai prasideda garsas, kažkieno gyvybė užgęsta tuo metu, kai kažkas gimsta, vienoje Žemės dalyje potvynis, kitoje - sausra. Visur yra pusiausvyra. Viskas cikliškai kinta ir to ciklo dažnis gamtoje yra vienintelis dalykas, kuris yra netobulas.

Galime stebėtis beprotiškai sudėtinga plaštakos struktūra ar gyvybės unikalumu, bet gamta padarė cikliškumo klaidą: kartais gyvybės taip ir nesulaukia lietaus ir yra pasmerktos didžiuliam karštyje palikti šį pasaulį, kartais laukdami derlingesnių metų žmonės yra priversti visiškai kapituluoti prieš stichiją, kuri, deja, neparodo didelio gailesčio joms. Negalime sakyti, kad ciklas nutrūko, ne, tik viena ar kita dalis užtrunka ilgiau, taip atsinešdama nepataisomų katastrofų. Ir taip yra ne tik laukinėje gamtoje, bet ir žmogaus gyvenime. Dažniausiai ši švytuoklė siūbuoja tolygiai. Pagal tolygų jos siūbavimą yra kuriamos gėrio-blogio pasakos, visi filmai paremti būtent harmoningu šių dviejų jėgų santykiu.

Sapnas

Atėjo Ji šiandien pas tave tyliai tyliai. Šaltas žvilgsnis. Šaltos rankos. Bet karšta širdis. Pajutai šaltį ir vėją. Iš kažkur atskriejo seniai parašyti laišakai ir giliu vaitojimu vėl dingo nežinioje. O ji stovėjo visai čia pat, beveik jutai jos kvėpavimą, Tave svaigino Jos odos kvapas ir baugino juodų drabužių šlamėjimas. Tu svaigai vien nuo buvimo šalia Jos ir nežinojai: ar Tave taip paveikė kaustanti baimė ir nežinia, ar ta beprotiška Jos, nepasiekiamos ir kažkodėl taip reikalingos būtybės, trauma. Tą akimirką net nebuvai tikras, ar Ji čia, šalia Tavęs, stovi iš tikrųjų, ar tas jaudinantis artumas - realybė, ar tai ne sapnas. Ne, Ji čia, ir dabar nesapnuoji, o iš tikrųjų gali ištiesti ranką ir paliesti Jos drabužio kraštelių! Bet to nedarysi. O kas, jei Ji, ta, apie kurią tiek nesąmoningai svajota, Ji, Tavo pasąmonės

. Žmogus kitaip kurti negali - jo viduje yra užkoduotas harmonijos pojūtis ir poreikis. Bet neretai yra pajuntamas stiprus ciklo nukrypimas, ypač jei tai atneša vien nelaimės ir kančias, ir vidinė būseną yra visiškai išardoma. Žmogus tik egzistuoja bei kantriai laukia, kada sūpuoklės kilis aukštyn. Ir sulaukia. Arba ne... Ir jis palūžta...

Čia gamta suklydo, bet ji paliko kai ką kita - tikėjimą, laukimą ir tą unikalų harmonijos poreikį. Net jei manytume, kad žmogui reikia tik laimės, džiaugsmo, klysimė. Be palyginimų bet kokia sąvoka yra beprasmė, todėl ir džiaugsmas yra niekas be skausmo. Mes visi nevalingai renkamės kančią, kai džiaugsmas jau nebeteikia tiek malonumo, kiek turėtų. Arba tai nulemia aplinkybės... Ir čia yra pusiausvyra.

Trumpiau tariant, harmonija iš tikrųjų yra tiek jausmuose, tiek gamtoje, yra ir pradžia, ir pabaiga, ir jų sintezė, bet cikliškumas yra netobulas, kažkas yra praleista, ko, deja, dar negalime ištaisyti, bet turime puikų savisaugos ginklą - kantrybę ir poreikį eiti toliau.

Eikime toliau, lydimi ritmingo tikėjimo.

Skiriama R.M. 1999 11 29

valdovė, išnyks? Ar galėsi kiekvieną naktį nesėdėti prie žvakės, skambant tik Tavo paklydėlėms mintims, ar galėsi išsižadėti savo Juodosios Deivės vizijos, savo tikslo ir priemonės tam tikslui pasiekti, savo iki šiol buvusio bekūnio troškimo, savo vidurnakčio maldos... Ar galėsi? Ji vis dar nebyliai stovi. Bet nejauti jos laukimo, greičiau lauki Tu pats... Lauki, bet nežinai ko. Lauki, kol įveiksi save ir visa esybe galėsi susiliesti su Ja, su savo Naktine Viešnia. Bet laikas negailestingai kapoja trumputes sekundes, erdvė, pripildyta įtampos ir laukimo, vis plečiasi, vis spaudžia Tave į juodas sienas, o Tu jautiesi toks bejėgis prieš šitą galingą stichiją. Vėl pakyla vėjas. Kažkodėl jau nebejauti šalčio. Nori kuo greičiau išnykti, išskristi, pradingti, susiliesti ... su ...

Skiriama N.J. 2000 sausis

Be atsakymo

Būt ar nebūti? -

Keturis amžius kartoja

Šekspyras "Hamleto" aktorių lūpomis.

Ir kas gi paneigti galėtų,

Kad jis abejojo ne pirmas?

Ir kas suskaičiuoti padėtų

Tuos kankinius žmones,

Tas minutes, tas valandas,

Paras, metus, gyvenimus,

Praleistus sprendžiant šitą lygtį?

Atsakymas surastas? Ne?

Tai kaipgi dar drįstam save

Vadinti pačiais protingiausiais šios Žemės gyvūnais?

Juk tie, kuriuos mes laikom žemesniais,

Vos gimę atsakymą žino -

Tik būti.

Kovoti už būti!

Gyvybės garbei gandras kleketuoja,

Ir kiškis spąstuose palieka koją -

Už būti.

Nors jau po paros

Išnyks beprasmeje agonijoj po krūmu.

Ir vis dėlto

Kokie jie gražūs savo fanatiškumu!

O mes

Tematome *strėles ir smūgius atšiaurais likimo*,

Gyvenimą beprasmį, sunkų, netikslingą

Ir sakome, kad mąstome už juos sudėtingiau.

Ir mums patiems nuo to tiktai blogiau:

Sumanome beprasme būti boikotuoti,

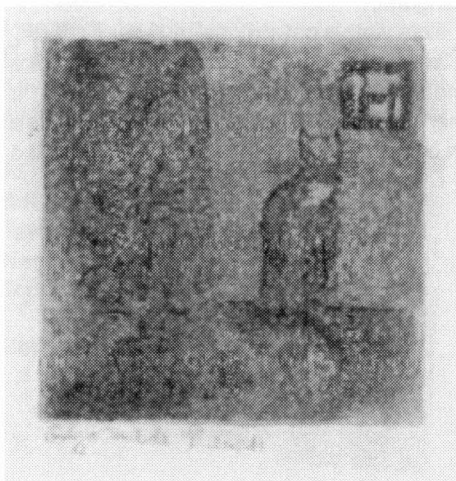
Bet nuosprendį sustabdo šiurpuliai -

Nežinomybė

Ir instinktyvioji baimė žūti.

Ir vėlei kaip Sizifai ritam

Tą akmeninį *Būti ar nebūti?*.

Parašyti ką nors R.Granausko stiliumi- nesąmonė!- sakau aš,- tai pati didžiausia nesąmonė, kokią aš kada tik girdėjau ir, kas blogiausia, esu priverstas daryti - štai kukli mano nuomonė, kuri šiaip jau niekam nėra pernelyg įdomi, bet visi klausosi, snūduriuoja, pabunda ir vėl klausosi šių kliedesių ir nežinau, ar paguos ką tas faktas, kad šios nesąmonės gali iškeroti daugiau nei per keturis sąsiuvinio puslapius, tai gana artima rašinio apimčiai, o jei aš dar labiau jas išplėščiau, gal tai galima būtų pavadinti novele - visai kaip kokia R.Granausko novelė - ir apimtis, ir stilius toks pats, tik ši "novelė" niekuomet nebus išspausdinta - truputį apmaudu,

Žinoma, yra ir teigiama šio reikalo pusė - eilinio vakaro nereikės praleisti licėjyje rašant šito "šedevro" analizę, svyruojant tarp apimties reikalavimų ir be galo didelio noro nuspjauti ir eiti namo, taigi bus laisvas visas (!) vakaras, bus laiko pasiruošti eiliniam biologijos kontrolinukui (trijų pamokų trukmės), gal net chemiją truputį pasimokyti (alkoholius, praktiškai), o taip pat anksčiau atsidurti Morfėjo glėbyje, beje, jei neatsimena, Morfėjus buvo toks senovės graikų sapnų ir miego dievas, prašom jo nepainioti su morfijum, kuris dabartiniam graikams taip pat suteikia sapnus ir miegą, bet neturi nieko bendrą su dangumi,

šioje vietoje galima prisiminti seną posakį, kad "klīmatas danguje geresnis, bet pragare įdomesnė (linksmesnė) kompanija" (tauta) ir padaryti nuostabią išvadą- jei licėjyje susirinkusi įdomi bei linksma kompanija, netgi tai reiškia, kad

licėjus tėra pragaro atitinkmuo žemėje, kuriame licėistai turi atkentėti už neapsakomai žiaurūs, bet dar nepadarytus nusikaltimus, o sakiny "išeinu iš licėjaus" reiškia "paleido iš pragaro", o vyriausiasis pragaro šefas, draugas Belzebubas, ne, saugumo dėlei šią idėją paliksim ramybėje,

ir pereisiu prie dangaus, kuriame viešpatauja "beprotis Dievas, savo pramogai išradęs gyvenimą ir mirtį"... (E.M.Remarkas, "Trys draugai", 354 psl.)

gyvenimas, būtis, meilė ir mirtis - kaip glaudžiai šie dalykai susiję vienas su kitu, pernelyg glaudžiai - ši mažutė improvizacija skirta praskaidrinti apniukusią nuotaiką, o ne paskandinti ją filosofiniame sąmonės sraute, tad tik pasiūlysiu kada, prie progos, pakelti akis į dangų, į tolimes ir spindinčias žvaigždes, kurias taip troško pasiekti mūsų protėviai, kurias pasieks mūsų proanūkiai ir paprasčiausiai, nieko negalvoję, pažiūrėti į jas, jaučiant, kaip begalinę Visatos tuštumoj nyksta begalinis sielos skausmas ir ilgesys, kaip...

bet grįžkime prie temos - ko nors parašymo R.Granausko stiliumi ir neypatingo šedevro; H.Heinė sakė: "Paprastai šlovinamas dramaturgas, gebantis išspausti ašaras", o kadangi neabejotinai verkiančių nėra (teisybės dėlei privalu pastebėti, kad apie dramaturgus H.Heinė dar sakė: "Bet šį talentą turi ir apgailėtinas svogūnas, su kuriuo dramaturgas dalijasi savo šlove"), aš sukūriau tikrą nesąmonę, bet patirtis teigia ir tvirtina, kad labai jau dažnai man pavyksta padaryti visai nebologas nesąmones...

Vaiduokliui

Prisimenu tave...

Ne tave prisimenu,

Tik vieno laimingo vakaro vaiduoklį.

Matau tave...

Ne tave matau,

Tik šešėlį savo vienvėdės.

Jaučiu tave...

Ne tave jaučiu,

Tik viską supantį netikrumą.

Girdžiu tave...

Ne tave girdžiu,

Tik savos širdies plakimą tylumoje.

Liečiu tave...

Ne tave liečiu,

Tik šaltą stiklą atidaryto lango.

Sutinku tave...

Ne tave sutinku,

Tik svetimumą nepažįstamųjų veiduose.

Myliu tave...

Ne tave myliu,

Tik Meilę – be vardo, be akių, be šypsenos.

Bet, jei nori, įkūnyk Meilę

Ir širdį tau aš atiduosiu.

Tik tau...

Aš noriu pasakyti "myliu",

Bet bijau,

Nes žodis šis toks šventas,

Jog nežinau,

Verta aš jį išstart ar ne.

Aš noriu pasakyti "myliu",

Bet nedirštu,

Nes ir žiūrėdama tau į akis

Tik mėginu

Surasti tai, ką trokštu pamatyti.

Aš noriu pasakyti "myliu",

Bet nežinau

Kaip tu reaguosi į žodžius tokius,

Gal tau

Tai pokštas pasirodys keištąs, bet smagus.

Aš noriu pasakyti "myliu",

Kaip tik tada,

Kai šiluma tavoji užlieja mano kūną,

Bet pabūgstu -

Visad geriau tylėti - nebūsi išduota.

Aš noriu pasakyti "myliu",

Bet kažkodėl

Man gėda tai išstart balsu,

O gal baisu,

Kad atsakas tavasis viltis negailestingai

sudaužys.

Aš noriu pasakyti "myliu",

Bet rizikuot

Tave prarast ir likt viena su savo meile

Negaliu,

Todėl tyliau ir laukiu, ir tikiuos...

Bet juk tu žinai...

Tik tau...

Aš galėjau tave palikti
Vakar,
Kai saulė leidosi į jūrą,
Ir aš
Stovėjau vėjyje, drebėjau,
O tu
Buvai šalia, bet taip toli,
Jog akimirka,
Kai tapom viena, atrodė
Lyg sapnas,
Ištirpęs su nakties tamsa.

Aš galėčiau tave palikti
Rytoj,
Kai sustos mano sudužusi širdis,
Nes tada
Neliks nei skausmo, nei ašarų
Ir akyse,
Kur meilė ir aistra gyveno,
Tu pamatysi
Tik tuštumą, be jausmo, be gyvybės,
Kuria
Pats įpūtei ir sutrypei neklausdamas.

Bet negaliu tavęs palikti
Dabar,
Kai glostai mano plaukus,
Kada jaučiu
Aš lūpas tavo ant savųjų,
Kai gyvenu
Tavo alsavimu, žvilgsniu ir judesiu
...tu apgavai mane,
bet aš tokia silpna - jau tau atleidau

Tavo pergale

Tu pasiekei tai, ko norėjai,
Nes dabar, pamačiusi tave,
Aš pajuntu tiktai abejingumą,
Duris sukausto judesius ir jei
Norėtum prieit arčiau, aš bėgčiau nuo tavęs.

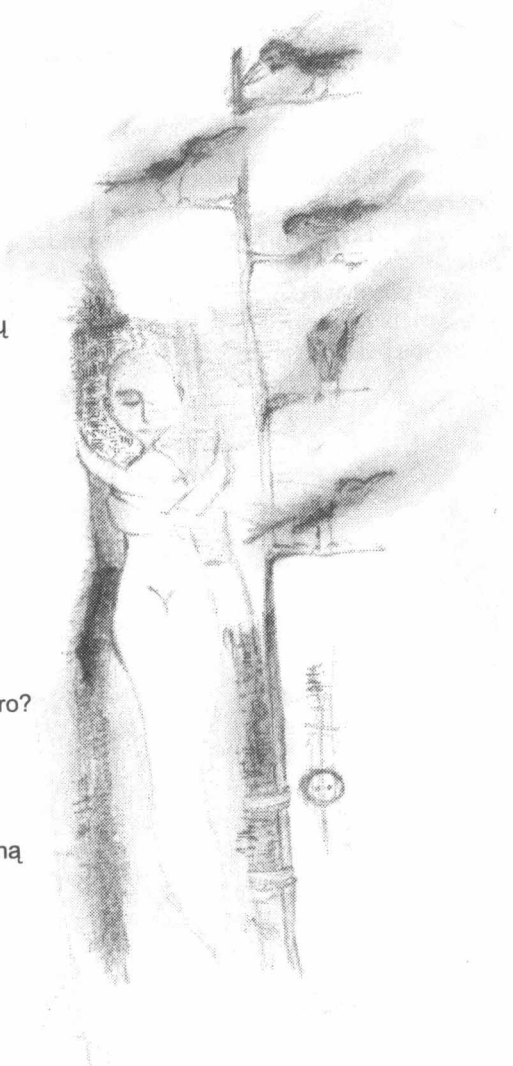
Tu pasiekei tai, ko norėjai,
Nes dabar tavo žvilgsnyje
Neberandu ramybės ir saugumo,
Kuriais prisiviliojai tu mane, ir jei
Bandytum juos pasiūlyt vėl,
Neapsigaučiau jau daugiau.

Tu pasiekei tai, ko norėjai,
Nes dabar aš vėlei vieniša ir užmiršta,
Ir netgi mintyse tavęs jau nebėra
Nors prieš akimirką tiktai ten gyvenai ir jei
Staiga norėtumei sugrįžti,
Vartus tau rastum užvertus.

Tu pasiekei tai, ko norėjai,
Nebematau tavęs, nebejaučiu ir nebetrokštu,
Kadangi tapau akla, bejausmė ir kurčia, bet jei
Po metų ar kitų nejučiomis pajausi,
Koks šaltas ir žiaurus pasaulis,
Kuriam atidavei mane,
Nesitikėk surasti prieglobstį, paguodą ir švelnumą
Prie mano laužo - ugnis ta jau ne tau skirta.

ai myliu

š susirgau.
 mano kūnas apsėstas
 gos, kuri lyg karštinė;
 liedžiu –
 matau aš krioklį,
 vaivus vanduo ir tyras;
 ėsa užlieja galvą,
 odos, pagaliau atėjo lauktoji valanda –
 amybė...
 letiesia! Tai tik miražas dykumoj,
 ur žmonės tarsi smiltys slysta tau tarp pirštų
 išslysta –
 nesulaikysi, nesustabdysi,
 nors akimirką atrodo, kad jau laikai...
 ūas vėjas, kurio gūsiui atsuksi skruostą,
 nepasitenkins nuolankumu ir susitaikymu,
 vis tiek pareikalaus smiltelės tos mažytės –
 žmogaus vienintelio, kurį paslėpt norėjai
 prie širdies.
 Karštis...
 Jau nematau nei kelio, nei tavęs,
 nes akyse sūru.
 Aš suprantu, kad toks gyvenimas,
 tačiau kodėl, kodėl gi taip tvanku ir trūksta oro?
 ...dar ta šviesa pro langą –
 aš noriu ją pasiekti, pasinert, išnykti,
 nes sakė man, kad ten nėra
 šios deginančios saulės,
 kuri neleidžia man kvėpuoti, degindama kūną
 Neapkenčiu aš tokio karščio, noriu
 šviesos, bet tiktai ne ugnies –
 Užpilkit ją, gesinkit, nes skauda...
 Palauk, žmogau, kodėl nežiūri į mane?
 Aš čia, viena iš tūkstančio smiltelių,
 tokia maža, visai nematoma,
 tačiau šaukiu,
 nes noriu būti išgirsta ir paimta, ir priglausta...
 —
 tavęs man reikia,
 nors būtent tu esi ligos šios priežastis

"Numirt, užmigti", šiuos žodžius kiekvieną rytą keldamasi kartoju ir viliuosi, kad gal ateis diena, kai padėjusi galvą ant pagalvės ramiai užmigsiu, jokių dirginančių minčių, jokių nepabaigtų darbų ar pareigų galvoj, o vien tylą, ramybę, palaimą, bet ar ši būseną neprimena mirties, išties galbūt tik vieną kartą per visą gyvenimą žmogui lemta ramiai užmigti, ir tai ne kiekvienam, juk mirti gali ir per begalinius skausmus, bet ne, mirti aš dar nenoriu, noriu tik ramiai užmigti, noriu vėl sapnuoti saldžius sapnus, o pabudus noriu pajusti gyvenimo pilnatvę ir dvasios harmoniją, kuri yra tokia svarbi kiekvienam iš mūsų, bet ne, kasdienybė neleidžia sustoti, apsižvalgyti, mes

privalome bėgti ir net visu greičiu lėkdami, mes nuolat turime kažką vyti, bet ką, - gyvenimą, harmoniją, laiką, o gal mirtį, gal tą beribę ramybę, kuri užlieja visą dvasią, juk mirtis tokia artima miegui, vienintelis skirtumas, kad nepabundi, o galbūt pabundi tik naujoje gyvybėje, bet ne, neduok Dieve, juk naujas gyvenimas – tai naujas pragaras, o aš noriu į rojų, noriu užmigti, ne, stop, dar daug darbo, dar daug nebaigtų ar net nepradėtų užduočių, aš turiu būti žvali, turiu rašyti, skaityti, dirbti ir mąstyti, įsiminti, bet kaip sunku galvoti, kai galvoje viena mintis: "numirt, užmigti", užmigti? – ne, dar ne, dar ne, dar spėsiu pamiegot, o šiandakt turiu dirbti, turiu skubėti.

III DALIS

Nesileisk pernelyg žemai jūros, kad sūrūs
bangų pūslai nesuvilgytų tavo sparnų.

Pažadėjo kartą karpis žuviai žuvį sužvejot!!!

Atsitiko, kai lietus liūdėjo šaltu vandeniu,

o krito saulės spinduliai,

kai kam paskutiniai, kai kam pirmi,

o dar kai kam tiesiog palaima, bet tai tiesiog.

Ruduo užpuolė skruzdėlyną ir daug darbų tada nuskendo.

-||-

Kartais apima agonija mane,

kai galvoju vakare.

∇

Kartais dingsta suvokimas,

kai ištinka nugėrimas.

∇

Kartais niežti šikną man,

bet nereikia čia dabar.

∇

Kartais šiaip aš pralinksmėju,

bet praeina tas kvailumas.

∇

Bet dažniausiai vakare geriame

mes su šeima. Skystą pieną, girą,

alų ar ką kitą, bile ką.

∇

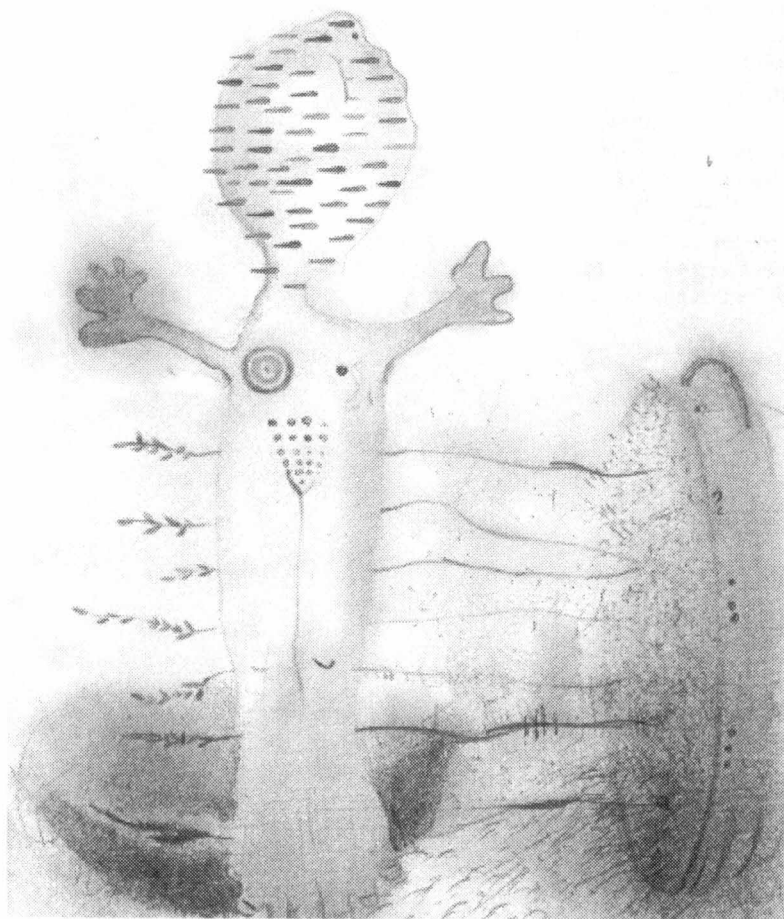
Svarbiausia tik nepratrsti

kaip sakė kažkuris šventasis.

Ir kas galėtų patikėti, kad šį vėlų rudens vakarą atokiame pievos pakraštyje, kur mudu leidome savo vaikystės dienas, kur pirmąkart pažinome pasaulį, kur kadaise, pasislėpę žalių, kvepiančių dobilų tankmėje, klausėmės širdį raminančio, svaigaus, paslaptingo, liūliuojančio žiogų svirpimo, kur tu, netikėtai pakėlus skaisčias akis į neapbrėpiamą erdvę, tolumoje išvydai akinančiai baltą debesėlį, kuris tau priminė mažutį, švelnų avinėlį, ir tu, iš džiaugsmo sušukusi, pasileidai bėgti tekina per pageltusią žolę vinguriuojančiu takeliu, ištiesusi rankas į priekį,

tarsi norėdama jį apkabinti, guli dabar užsimerkusi, atsukusi raukšlėtą, vargo, skausmo ir rūpesčių iškamuotą veidą į besileidžiančios saulės šviesą, bandydama sugerti paskutinius šilumos spindulius, alsuodama gaiviu vakaro vėsos, gaivinančios pavargusį nuo sunkių, alinančių darbų kūną, oru, ir mintimis nusikeli į beribę būtį, kurioje čiurlena skaidrus, tyras, iš purios žemės gelmių besiveržiantis šaltinis (jis plauna tau kojas ir glosto veidą), o jame atsispindi žaismingas dangumi keliaujančio avinėlio šešėlis – baltas, trapus, neapčiuopiamas...

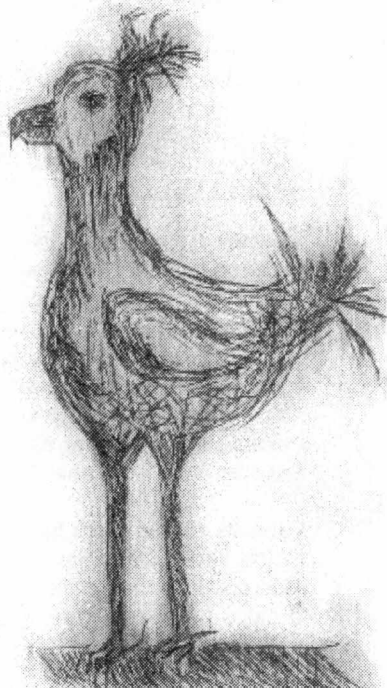

Kai myliu

Lig ašarų gražus peizažas...
Myliu tave be jo, myliu jame.
Nesvarbūs man rugienų ruožai,
Aš noriu įsiskverbti į tave -
Į tavo kūną, o kartu paliesti sielą,
Dalelę jausmo - meilės ir aistros.
Nemoku šiandien nutylėti,
Kaip gera būti pakylėtai.
Skęstu, grimzta aš po truputį
Į žydriną akių tavųjų rojų.
Matai ten mudu ties baltu medžiu?
Tai obelis, besiskleidžianti mums.
Sustok, žydėjime, alsavime gamtos,
Ir leiski pasidžiaugti aplinka ir žmogumi.
Juk ne kiekvieną debesį pavijus,
Įšokt vidun pavyksta mudviem.
Mes kylam ir leidžiamės kartu -
Dėl to, kad sielas valdo jausmas
Begalinis ir lig ašarų gražus.
Nešluostyk jos tai džiaugsmas,
Manosios meilės išraiška tyra.
Tavoji dar stipriau suspaudžia manąją delnę.
Tyli.
Pritariama tylą.

Žmogus, išėjęs į lauką, iš lėto apsižvalgo: tiek daug sniego ant žemės, namų ir garažų stogų, medžių šakų – šermukšnių uogos ryškiai raudonuoja baltame žiemos fone, viliodamos nuo šalčio ir snaigių besislepiančius paukščius: tokio gražaus ryto žmogus šiemet dar nėra matęs, nors puikiai prisimena, kad būna daug puikesnių – saulėtu, vėsiu, kupinų keisto džiaugsmo ir ilgesio, sukeliančio ne liūdesį, o šypsnyį - kaip seniai jis to nebejaučia! - kasdienybė priverčia žmogų sukintis taip, kaip nori jis pats, gali smarkiai nukentėti: iš pradžių žmogus neteks išsvajotos ir pagaliau pasiektos vietos advokatų biure – tai reikš

materialinį žlugimą, po kurio būtinai seks kitos nelaimės: draugų pašaipos bei patyčios, naujo darbo paieškos, ilgi pasisėdėjimai bare tarp nepažįstamų ir skolos, skolos, skolos; žmogus, slegiamas tokių minčių, gražiausią metų rytą nepastebi to, kas vyksta aplinkui: pradeda zuiti automobiliai, tėvai dar kartą perspėja saugoti vaikus, jau skubančius į mokyklą, pro šalį slenka šunų gauja – alkana ir pamiršusi, kaip kvėpia mėsa, bet prisiminsianti prie artimiausios parduotuvės; pakilusi saulė skuba tirpinti sniegą, kurio ir taip per daug prisikaupė.

I

girdėti žingsniai iš kažkur į niekur
ir senas laikrodys vėl skamba tyloje
o durys girgžda vis bet neateina niekas
kažkas sušunka tačiau šaukia ne mane
ir visišką tyloj sau sukasi svajonės
jos šoka šokį su viltim madingą
ak kaip norėtūsi erdvėj beorėj
pašokti valsą su tavim nerūpestingą

VI

Ridenas debesys šaligatviais nelygūs
senamiesčio siaurutėm gatvėm
upeliais liejas pro vestuvių langus vynas
ir vakarėjant virš namų jau saulė lydos
o liūdesys tamsiuos namuos paklydęs
sau kelią pasišviečia žvakėm
Ridenas debesys šaligatviais nelygūs

Ir plaukia debesys šaligatviais nelygūs
puikuoja laimėj ponios kailiniuotos lapėm
aplinkui gatvėm dar šlubčioja pavydas
sulinkęs renka butelius tiesas dorybes
mažytis vaikas verkia miesto tobulybės
paskendęs kliedesiuos nuo teberūkstančios
kanapės

Ir plaukia debesys šaligatviais nelygūs

Praplaukia debesys šaligatviais nelygūs
diena užgęsta nebelieka vyno
upeliai senka ištuštėjusiose gatvėse
užminga žvakės tyloje kanapės
nurimsta vaikas ir nugrimzta laikas
tik mirkčioja danguj blyški akis paklaikus
tačiau ir ta greit neišlaiko neužmigus

o debesys vėl lekia ir ridenasi nelygūs

V

Pilkas katinas pūpso žolėj
Peleninėn pelė įsirausus
Pelenais užpustytoj pelenėj
Nė trupučio baisumo kaliausės

Mano kūną pokylių salėj
Paryčiais chrizantemom užklojo
Aš juokiausi o šunys vis lojo
O lėktuvai vis lėkė pro šalį

Ir kiekvienas to rytmečio žodis
Per kiekvieną naujų metų balių
Chrizantemą pelenei parodys
Ir parodys katinui pelė

Iki vakaro gėlės nuvyto
Ir kariatos moliūgais pavirto
Pelenuos nebeliko pelenės
Peleninėj neliko pelės

prisilietimas

Stiklinės rožės žiba mėnesienoj,
Palinkęs stovi gatvėje žibintas,
Vorai ropoja seno miesto sienom,
Bevardės sielos spintoj sukabintos.

Ir laikas lipa begaliniais laiptais.
Kaip keista! Šiąnakt lapais sninga...
Pasaulio taisymas per naktį baigtas,
Šešėliai šoka šokį paslaptinę.

Pasaulis naujas, nors toks pats kaip vakar -
Išnyra saulė, laikrodys sutiksi.
Akis apleidžia nemirtingos dvasios tąkart,
O lūpos tyliai šnabžda "Mes dar susitiksime..." :*)

paukštynas

Juoduoja saulė danguje baltam
 Keliauja atsiskyrėlis kraujuotom kojom
 Arčiau dangaus aukštai paukštyne iškeltam
 Balandžiai mirtį pranašaujančiais balsais burkuoja
 Ir pakaruoklis rankom tabaluoja
 Kai juokiasi visi pajacas verkia
 Atstatęs šautuvą į kaktą jis giliai alsuoja
 Ir prieš nuspausdamas gaiduką užsimerkia

ne.tektis

Tamsa prasiskiria ir uždanga pakyla -
 Garsai keisti, grėsmingas maršas,
 Išblyškęs veidas skilusios stiklinės
 Akys ir plaukai nuo vėjo taršos.

Vainikai žvelgia akimis asfalto
 Ir kliuvinėja žvilgsnis už tuščių suolų...
 Beprasmiška. Suplyšęs rudeninis paltas.
 Jau nebėra nebėr, *bet gal gi taip ir turi būt?*

Vinim pro sudaužytus langus
 Ryžtingai kalasi prisiminimais rytas,
 Griuvėsiuose prašvinta ir sparnams išaugus
 Susitikimo laikas *šiandien* numatytas.

Pakilt į dangų paskraidyt su paukščiais
 Ir nebegrįžt, o vis plasnot aukščiau -
 Jaučiuosi too alone, dairausi baugščiai,
 Kiekvienu mostu prie tavęs arčiau...

...ir niekadros tas gležnas ir liaunas stiebelis taip ir nesužinos, kodėl jis taip stiebiasi link saulės spindulių, trokšdamas degintis šviesoje, išsimaudyti ir paskęsti rasos vonelėje; jis niekadros nesupras, kodėl tie žiburėliai atsispindi tam smulkiam ir skaidriam ašarų rutulėlyje, kuris nepastebimai mažėja ir pagaliau neišlaikęs pusiausvyros nurieda lapo skruostu žemyn ir nukrenta į dirvą, kurioje prikelia dar jaunesnius daigelius, taip pat besistiebiančius ir siekiančius šviesos - tos beribės aukštybės;

ir tu supranti, kaip sunku stengtis, bandyti, kopti aukštyn; juk reikia matyti žiburį - tašką, į kurį einame, kuris apšviečia kelią ir neleidžia paklysti tamsoje, išlaikyti viltį, rusenančią giliai dvasioje,

tikėti, kad kada nors mes vis dėlto pasieksime tą tikslą ir nesvarbu, kaip ir kiek kartų suklystume ieškodami, vingiuodami į kairę ir į dešinę, bandydami atrasti ir nusivildami neradę ar praradę, šokdami kuo aukščiau ir krisdami žemyn tuo skaudžiau, ieškodami tos tvirtos lyno virvės po kojomis kaip atramos, ant kurios stovėdami mes galėtume skaudžiau nenusivilti;

kiekvienas nuopuolis palieka žymių - žaizdų, kurios laikui bėgant užgyja, tačiau palieka randus bei įrėžia į pašamonę tą griuvimo momentą, kuris pakeičia mąstymą, priverčia abejoti, ar tikrai tai buvo ta virvė, tas kelias, tas lapelis, ant kurio tu nori stovėti, nori kilti aukštyn, siekti šviesos ir ja gėrėtis...

2013.03.10

Tas jausmas iš niekur

Jausmas ,toks keistas, nesuprastas,
Jis pasilieka manoj širdy,
Ir suprantu,
Kad kažkas vyksta ne taip many.

Tos mintys,
Žadina, žadina vis mane,
Jos taria: „kelkis!“
Užteks būt sapne...
Atsikeliu, tuo tarpu
Lyg viskas išnyksta,
Bet vėl naujas jausmas
Manyje užklysta.
Griebiu aš tą mažą dienoraštį,
Stebuklingą bloknotą,
Bet rankos sudreba: ką aš darau?
Naują laimę surast bandau?
„Netikėk“, taria man kažkas
Iš viršaus,
Nenukrypk link šitokio
Kelio baisaus.
Bet aš vėl trokštu
Sapno tikrovės,
Nereikalingos man kitų spėlionės.
Bet tai buvo
Tik saldus saldus miegas,
Nepaprastas, stebuklingas, klatingas,
Tas miegas pažadino mano širdį,
Pabudino mano jausmus,
Bet ar iš to kas nors bus?

Deja, tai tik kelios mintys
Bėgalinėje vaizduotės erdvėje.
Nebetikėsiu, ne, netikėsiu tais jausmais
Nes jie išsipildo tik sapne.

Tiesiog be pavadinimo

Viskas buvo taip gera, gražu,
Bet dabar pasislinko kažkur už kalnų,
Kažkur už mėlynų marių gilių gilių,
Kažkur už girių tamsių, pilkų.

Kodėl atsitiko taip. O ne kitaip?
Aš juk tikiu sapnais,
Vilioju juos jūrų ir upių krantais,
Palydint saulę vėlais vakarais.

Jie vis žada ir žada
Man tą laimę beprasmę,
Jie kupini saulės, debesų, dangaus,
Argi jie mane apgaus?

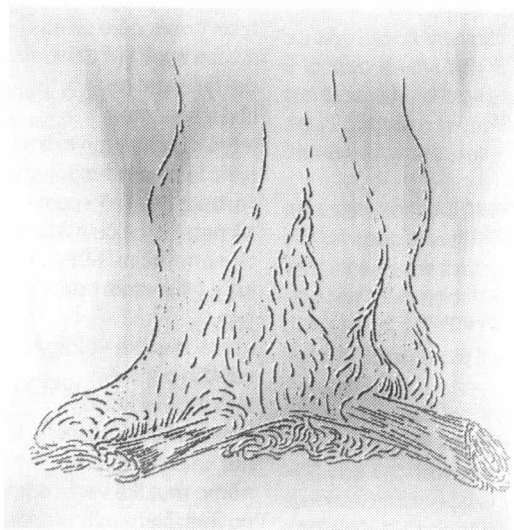
Bet svajonės klatingos,
Jos kaskart lekia per širdis,
Suteikdamos laikiną džiaugsmą
ir palikdamos juodą skausmą.

šviesulys

Tyla. Ramu.
Taip šalta, nyku, bet gera...
Stiklas atspindi mane ir
Balta balta blyną danguje.
Bet jis nepaprastas,
Žiūri į mane,
Žvelgia didelėm pilnaties
Akim.
Aš jį stebiu, kaip
Švyturį, auksinį kamuolį
Ar stebuklingą obuolį.
Bet jis stebi mane
Kaip mažą vabalėlį,
Šiukšlę po kojom
Ar milimetrinį duonos trupinėlį.
Mums kartu gera.
Visai nyku naktį,
Dabar abu stebim,
Tykom gilioj paslapyt.
Spindulys žeidžia akį,
Jis žiebia pro sidabrinį sniegą,
Man primena naktį ir gyvybę.
Ši šviesa lydi pasaulį
Kasnakt, kaskart per tamsą.
Atėjo laikas, pabaiga.
Prisimenu, kad naktis...
Kartu su juo užmerkiame akis.

Nepateptų sūpynių girgždesys kaip laikrodis cypia pasikartojančiu ritmu, ir tu tartum jauti, kaip juda pirmyn, atgal, kaip didelio laikrodžio švytuoklė rodo laiką ir bėga pirmyn, nors stovi vietoj, tu žinai, kad tas pats likimas lemtas ir tau, ir vėjui, ir augalui, ir gyvybei, kuri kaip mažičiai smėlio grūdėliai bėga tau iš rankų ir tu negali jų sulaikyti, nors vis tiek bandai, žinodamas, kad tai beviltiška, beviltiškai laikai suspaudęs delnus, o smiltys byra ir byra, kaip smėlio laikrody bėga nesustodamos, kol galų gale jos staiga nustoja; tu žinai - tai gyvybės prasmė, kuri gimsta ir vėl užgęsta, bet bėga, kaip tos smiltys, kurių nesulaikysi, nesulaikysi kaip įsibėgėjęsio metro, kuris tavęs nemato, kai guli ant bėgių, ir lekia kažkur toli, tu irgi nori ten nukakti, kaip metro šviesos, kurios lekia nepalikdamos pėdsako ant tuščių metalinių bėgių ar ant sienų, samanomis aptrauktos pilies sienos, ant seno kaip pasaulis kalno, bet ne šiam pasauliui, o kažkur kitur, kitur, kur tu nesi, o tu daug kur norėtum būti, patirti, sužinoti, kaip šios sienos, samanų šešėly paskendusios, atsirado šioj plikoj dykynėj, kur nieko kito nematyti, tik smėlis...smėlis, kur akys užmato, vien smėlis, kuris staiga pavirsta kita pilim lyg iš nieko, ir tu matai, kaip pilys dygsta iš smėlio, bet vėjelis dvelkteli ir jų nebėra, nors tu jauti amžinai pulsuojantį gyvybės ritmą, kuris nestoja, bet sukasi, kaip vežimo ratas dardėdamas akmenuotu keliu, kuris slenka kaip gyvatė, rangosi vingis ant vingio, tu nežinai, kur jis veda, bet vis tiek eini pirmyn, žvalgaisi atgal ir prisimeni, kaip lengva buvo eiti ir kaip sunku dabar, kai kalnas pats stačiausias, bet tu nesirenki kelio su nuokalne, tau patinka šis, o kartu ir nepatinka, bet eini, nes nori sužinoti, koks bus galas, tačiau kartu nenori, nes tada sustosi ir toliau nebeisi ir tada suvoksi, koks tuščias ir pilnas šis kelias, net jei jis niekur ir nenuvedė, bet tu keliavai, o tai svarbiausia; ir tu prisimeni pilį, senus kaip amžius jos sienų mūrus, kurie prisimena, kaip daugelis

kaip tu ėjo kitais keliais, bet siekė to paties, nors to nesuprato ir sakė: mano kelias geresnis ir tik labai retai du keliai susikirsdavo ir du žmonės nutardavo eiti vienu keliu už rankų, o ne skirtingose kelio pusėse, bet tu žinai, kad toks kelias pats nuostabiausias dėl to, kad gali pasidalinti tuo nuostabumu su kitu, kuris kaip ir tu pasirinko tą patį kelią, o ne kitą, ir tu prisimeni akimirką, akimirką, kurios tu visad laukei, nors nežinojai, kad laukei, bet kai ji atėjo, tu supratai, kad tai tavo akimirka, kad dėl jos tu keliavai šį kelią, kartais sunkų, kartais malonų, nes tau patinka grožėtis vaizdais, o šis pats gražiausias, nors kiekvienam skirtingas; ir tu supranti, kad tu turi eiti savo kelią, kaskart vis naują, bet ir tą patį, nes kelias vis tiek kelias, nesvarbu, kuriuo iš jų eisi ar kurią kelio pusę pasirinksi, ir kiekvieną kartą eini ir jauti, kaip bėga smiltys smėlio laikrodyje, kol nustoja, bet tu žinai, kad kažkas jį vėl apvers, ir tu vėl eisi keliu, gal ne tuo pačiu, bet keliu, o visi keliai panašūs, nes žmonės daug kuo panašūs, nors skirtingi, kaip ir jų keliai, jie susipina kaip voratinklis, o voratinkliuose visada kuria vorai, nes žmogaus egzistencija kaip voratinklis, o jis pats klaidžioja voratinklio labirinte, nors žiūrint iš šalies atrodo lengva, bet jam sunku, nes jis eina, kol išsiaiškina, kaip atrodo voratinklis, tačiau per tą laiką voras jį numezga dar didesnį, ir tu niekada nepavysi voro, nes jis turi aštuonias kojas, o tu tik dvi ir jis bėga greičiau už tave, nes tu turi dar jo ieškoti, kaip kiekvienas ieško savo voro, kad galėtų paklausti, kodėl, bet nepaveja, kaip nepavysi ir nesugrąžinsi atgal smilčių, nes jos visą laiką bėga pirmyn ir niekada atgal, nors tu gal norėtum mokėti grįžti, bet žinai, kad laikas kaip upė: niekada nebūna toks pat, o teka ten, kur tu negali patekti, nes stovi prikaustytas prie kranto, bet galų gale tu žengi į upę, į palaimos ir ramybės upę, kur susilieji su jos srove ir tampi vienu su visais, kurie irgi įsiliejo, ir teki kartu amžinybės upe tolyn, kur ratas vėl prasidės iš naujo.

IV DALIS

Nekilk ir arti saulės, nes karštis gali
ištirpdyti vašką, ir plunksnos pabirs.

kūčios

'twas the night before X-mas
and all through the house
nothing was stirrin'
not even a mouse
except for the cold silhouette of a man
standing by the rockefeller centre skating rink
smoking his eighth cigarette
watching happy americans
'tis the season to be jolly
is what he saw in their eyes
and the were right
they never lied
einam, pasakė jis savo dragui
kuris taip pat stebėjo čiuožikus
einam atsakė šis
mes galim gyventi be jų
and they walked down 5th avenue
but the voices of skaters
followed them around
they saw their own faces
apsnigtose niujorko vitrinose
o kaip jie troško surasti
kelią atgal į praeitį
where the sun would shine
on christmas day
it would shine for them
and they would see
an american in pilies street
ir nusišypsoję pasakytų
linksmų šventų kalėdų
and he would say
eikit po velnių
savo gimtąja kalba

lietuva

nieko naujo n.akmenėj
mažeikiai ne tokie jau maži
vilniuje neberperpa vilnos
bet yra upė neris

pasaulio simfonija

one.

tyliai neskamba varpas
baigėsi tyliai jo dienos
žmonės tyliais žvilgsniais
norėtų išgirsti paskutinį jo dūžį
bet pražiopsojo
tyliai nesuspėja piliėtis į darbą
ir tyliai suplojęs džiaugiasi neviltimi
gal tyliai gal ne
iš darbo išmes
ir tyliai supras gyvenimo paprastumą
tyliai laša vandentiekio produktas
į arbatą tyliai pilu paskutinius lašus
aš nebijau tylios mirties
tik nenorėčiau būti arti
kai ji tyliai ateis manęs

two.

namo muzika veža mane kažkur
valdžią popsui
sušuko visi kartu
ir garsiai susimąstė
net katė pasibaidė
namo muzika verta dėmesio
nutilęs ištarė mikrofonas
ir garsiai ėmėsi ėdesio
tarsi garsus ponas

three.

normalizavosi santykiai
ką tai bereikštų
tarsi mp3 failiukas
one two three
ir iškeptas
net greičiau nei bulvės
ar kiaušiniene
ir niekas nenormalizuoja
nes norma pasiekta
o ką realizuoti
dar nenuartata
bet normalizuoti verta
bent jau pasaulio garsą
onetwothreefour
fivesixseveneight

tikėjimas

12 nuolatinių mano piniginių
 sausis, vasaris ir kiti broliai
 visi troleibusiniai
 kokie metai
 nėra nė vieno autobusinio
 12:0
 ar juo važiuota? taip...
 ar nuolatinis yra? ...ne...
 ar užmokėta? ...ne...žinau, o gal...
 ką dabar pasakytų p. dievas?
 zuikių į rojų nepriimam.
 ai, vis vien juk dabar adventas.
 ar atleis jis man?
 dėl vieno nuolatinio...
 dabar baimė mano akyse.
 nė 1, nė 3, nė visi 12
 troleibusinių neatstoja
 vieno nusususio autobusinio.
 tik žingsnis tarp gėrio ir blogio.
 dangaus ir pragaro.
 amen... ai, dzin.

lietuva

žali žali medžiai
 pušys eglės grybai
 žali miškai lietuvoj
 žalios pievos žydi
 gėlės čia žaliuoja
 ir merginos gražios
 žaliais takeliais nušuoliuoja
 lieka pėdos žalios

čia žali drugeliai
 ir gandrai taip pat
 gimsta žalias vaikas
 ir taip kasnakt kasnakt

net ir naktys žalios
 žalia čia gyventi
 duokit žalio džiaugsmo
 norisi man verkti

special

I met her on an evening train
 that was heading for new york
 she was standing by the station
 in total humiliation
 because her conscience didn't work

as she stood there by the train
 it looked as though soon it would rain
 the train would leave much later
 and I did her a favor
 I shared my umbrella and my life with her

and she smiled at me
 in that special way
 that makes me feel so wanted
 and her look said: hey
 don't be afraid
 but her smile gave her away

-
 as we boarded the train to ny
 I asked myself what I would find
 and she sat down beside me
 she was smiling (she'll always be)
 and we lost rack of time

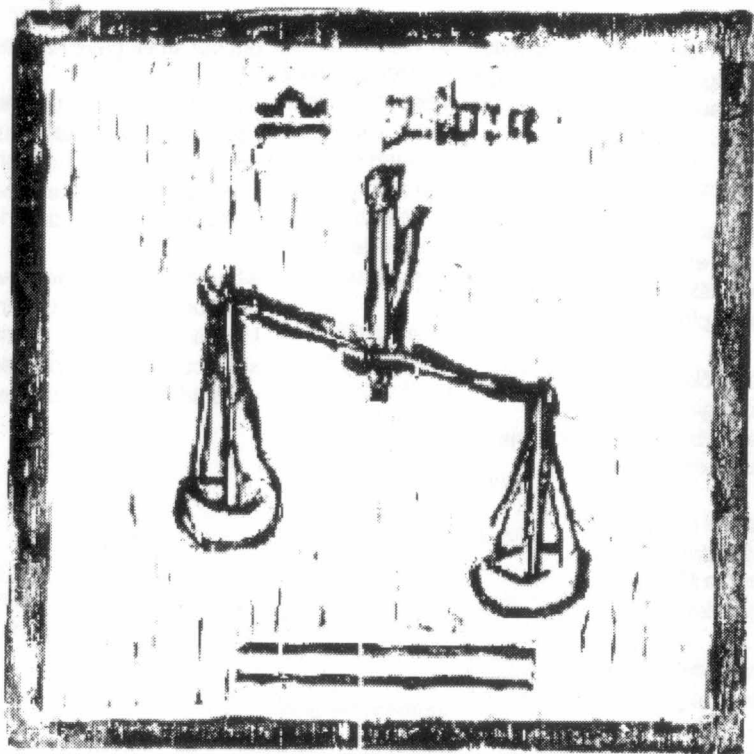
when time came back I was wide awake
 remebered my night spent in the rain
 I looked around she wasn't there
 she couldn't have just dissapeared
 my shirt was wet from the wet summer rain

Sniegas leidžiasi dideliais kąsniais, prie pat žemės aptirpdamas, atkakliai sluoksniuojasi į nepermatomą baltą uždangą - o, kaip smagu stovėti per pūgą lauke ir žiūrėti į viršų - matyti tik be perstojo krentančias snaiges - dešimtis tūkstančių, vėl ir vėl — STAIGA — MIAU — pasigirsta gailus kniaukimas, įkyriai peraugantis beveik į riksmą — aplink bėgioja Begemotas (toks didelis ir juodas [katinas]), atkakliai (kaip ir mes visi) norėdamas priminti SAVO: rūpesčius, - kniaukimas — nerimą, - - vėl kniaukimas — būtį — ir vėl kniaukimas — ir norą nepasilikti užmirštam - jis nurimsta ir pradeda murkti, glaustydamasis apie kojas - - už lango tebesisuka nepermatoma balta migla - ji ramina - (raganos tebešoka sniego šoki) - gal

pagaliau bus sniego iki kelių ir bus galima važinėti rogutėmis, juokiantis, trinant sniegu užneštas akis ir šaldant perkaitusius skruostus; žiūriu į tamsą, o galvoje kirba minčių maišalynė: rūpesčiai, rūpesčiai, rūpesčiai - padaryk tą, padaryk aną... RAMYBĖS!!! Norisi tik padėt galvą ant pagalvės ir —
miegoti,
miegoti,
miegoti, - atsitverti nuo šito pabodusio pasaulio —

o gal tik įsivaizduoti (prisiminti...), kad turi sparnus ir - pakilti į viršų, ten, iš kur —

SNINGA
SNINGA
SNINGA...

Perdarytas: pirmas kartas

Vidą kavinėje
Užkadrino Alvydas
Ir meilė jos krūtinėj
Pražydo, ak, pražydo

Pirmiausiai buvo dvasinė,
Bet peraugo į fizinę:
Ir štai dabar Vida
Jau nebedaro fizinio...

Miesto žmogus

Vėlus vakaras. Išėini į daugiaaukščio namo balkoną. Miestas. Prieš tave nusidriekia begaliniai žiburiai. Įkvepi šiltą, įvairių kvapų prisisotinusių orą. Orą, kuris užterštas mašinų išmetamosiomis dujomis ir dangų remiančių gamyklų kaminų dūmais. Ausis pasiekia įvairių garsų mišinys- jie nenuityla net ramiausią nakties valandėlę. Tas automobilių ūžesys, žmonių šauksmai, kaimynų dieną naktį grojamas "popsas"- atrodo, išprotėsi nuo šių taip ausį erzinančių garsų Bet nieko. Gyveni. O kai pagalvoji, kas būtų, jei nebūtų miesto? Kaip reiktų gyventi be rytinių stumdymųsi troleibusuose, kivirčių ir barnių su senais ir nelabai realybę jaučiančiais žmonėmis,

Beprasmiška pasaka

Labai toli, kur niekada neužklysta mūsų mintys, nepasiekia sapnai, yra šalis. Tai ne svajonių šalis, ne rojus, ne Eldoradas. Ji net egzistuoja tik šiame popieriaus lape. Tačiau joje yra visko, nors kartu ir nėra nieko- ji pilna gražiausių gyvūnų, augalų, ten visada saulėta ir nieko netrūksta, bet kartu viskas pilka ir beprasmiška. Ten galima gauti visko, ko geidžia širdis... Bet kas iš to, jei nemoki tuo džiaugtis?

Toje šalyje gyvena mergaitė. Ji nei aukšta, nei žema, nei graži, nei negraži, niekada nebūna linksma ir niekada neliūdi. Ji yra pilka, visa pilka- jos veidas, rankos, kojos, jausmai yra pilki. Ir jai atrodo, kad visas pasaulis aplink ją vien tik pilkas. Net jos sapnai pilki... Priešingoje šalies pusėje gyvena berniukas. Jis- taip pat visiškai pilkas. Jam niekas nerūpi, nes visa tai, ką jis mato yra pilka ir beprasmiška. Ne, ne beprasmiška. Beprasmybė jam irgi atrodo pilka ir susilieja su visa kita pilka mase...

nė akimirkai nenuitylančio triukšmo, tos gyvybės, judrumo, skubėjimo, veiksmo, veiksmo, veiksmo... Pagalvoji ir su malonumu, pasimėgavimu įkvepi užterštą orą ir jis pasidaro toks gaivus, tyras, taip ramina dvasią... Su džiaugsmu pagalvoji: "Juk aš esu to niekada nesustojančio konvejerio dalelė, priklausau jam!" Pasijunti toks didelis, beveik kaip pats miestas. Ramia širdimi užmiegi. O ryte, pamiršęs visus vakaro apmąstymus, eini iš namų, keikdamas kvailą susisiekimo sistemą, santchniką, kuris taip ir nepasirodo, eiles prie spaudos kiosko, niekada laiku neįsijungiantį šviesoforą ir dar daug daug dalykų, be kurių šito miesto taip nemylėtum...

Bet kiekvienais metais vieną rugpjūčio naktį, kai danguje daugiausia žvaigždžių, abu vienu metu susapnuoja nuostabų sapną... Sapne pasaulis jiems atrodo toks ryškus, toks spalvotas ir gražus, kokio jie niekada nėra matę. Tame sapne jie susitinka ir myli vienas kitą taip, kaip gali mylėti tik tyriausi ir gražiausi žmonės. Jie nekalba, o tiesiog žiūri vienas kitam į gilią kaip vandenynai akis ir džiaugiasi vienas kitu. Taip, jie džiaugiasi. Džiaugiasi kartu ir visu tuo, kas juos supa. Ir yra laimingi...

Tačiau sapnai baigiasi. Pabudę abu vėl tampa pilki. Jie nežino, kad tam, jog išsipildytų sapnas, jiems reikia tiesiog surasti vienas kitą.

Deja, mergaitė ir berniukas niekada nesusitiks...

X -**INDRĖ SKUBEIKYTĖ****- sparnai - X**

1999 05 25

Išplėšk man širdį,
 Nužudyk ir
 Sudraskyk į gabalus,
 Nes tas lietus,
 Krintantis iš mano
 Burnos – karštas,
 Jis iš pragaro...
 Peilis ir šakutė
 Ant pietų stalo,
 Mano smegenys lėkštėj
 Su kraujo padažu!
 Praryk
 Pasprink
 Uždusk ir
 Mirk
 Tik liaunas beržas
 Vidury dangaus...
 Žvaigždė
 Ant žemės,
 Mano akys
 Po žeme.
 Blakstienos pradėjo
 Dygti,
 Bet dalgis –
 Tavo dantys
 Jas praris
 Užsigerk ašarom!
 Užsigerk karčiom!
 Užsigerk
 Pasprink
 Uždusk ir
 MIRK

1999 12 04 Vidurnaktis

Padovanok man saulę
 Padovanok man ilgesį
 Padovanoki sidabrinį
 Sniego spindesį
 Ir po langais,
 Gitaros virpesį išgirdusi,
 Padovanosiu Tau
 Mėnulio pilnatį.

1999 12 04 Sapnas

Sapnuoju sparnus
 Baltus
 Man šalta?!
 Nuo tuštumos!
 Nuo abejingo žvilgsnio!
 Nuo rankų neregimo
 Virpesio!..
 Nuo medaus dar
 Vakarykščio,
 Nuo balso ilgesio...
 Man bloga
 Nuo to kvapo,
 Jau seniai užmiršto,
 Nuo tavo ausinuko,
 Į ausis įkišto!...
 Nuo laikrodžio,
 Garsiau vis
 Tiksinčio –
 Grįžtu į realybę,
 Kasdienišką,
 Beprasmę...
 Ją dar ilgai,
 Be galo
 Galo?..
 Su galu?...Be..., ar galo...
 Nebesvarbu!..
 Be tavęs aš skęstu!..

* * *

Dūžta dūžta
 Po truputį, dar
 Palūkėk minutę:
 Taip retai nutinka!
 Aš laiminga!

X**X**

Čia vanduo ... Žalias ir beribis. Čia dangus... Žydras ir begalinis. Jūra ir dangus – tai didžiulis pasaulis. Pasaulis, kuris čia prasideda ir baigiasi... Baigiasi ir prasideda... Nėra galo, net žemės...

Ir kartais galvoji, kur ta pradžia, kur pabaiga. Gal plaukiantis laivas, gal skrendantis lėktuvas? Gal sala, o gal žvaigždė?

Ir nežinai. Žiūri į bangas ir nežinai, kuri paskutinė. Pakeli galvą į plaukiančius debesis ir nežinai, kuris pirmas.

Esu čia, kai pamatau bangą, kai pastebiu paukštį, kai išvystu horizontą. Bangos stipriai mušasi į krantą, širdį veriančiu balsu klykia žuvėdros. Vėjas stiprus ir nenugalimas, skraidina debesis kažkur, gena bangas į krantą, bloškia žuvėdras žemyn, neša kopų smėlį man į veidą ir neleidžia atmerkti akių... O aš vis tiek atsimerkiu ir žiūriu, nes noras pamatyti pykstančią jūrą ir palyginti ją su audra, kuri šėlsta mano viduje, yra galingesnis už... vėją... Žiūriu ir matau save daužančią vazas, puodelius, lėkštes... Klausau ir girdžiu mamą šaukiant:

-Tu kvaila, kvaila! Ką tu darai?!

Užsimerkiu ir bėgu bėgu tolyn... Kojos smenga į smėlį, lyg nori mane sulaikyti, bet aš

bėgu. Sustoju, atsiklaupiu, nebeturiu jėgų. Sugniuždyta, išduota klūpiu ant jūros kranto ir prašau... Kad jūra pasiimtų mano liūdesį ir skausmą...

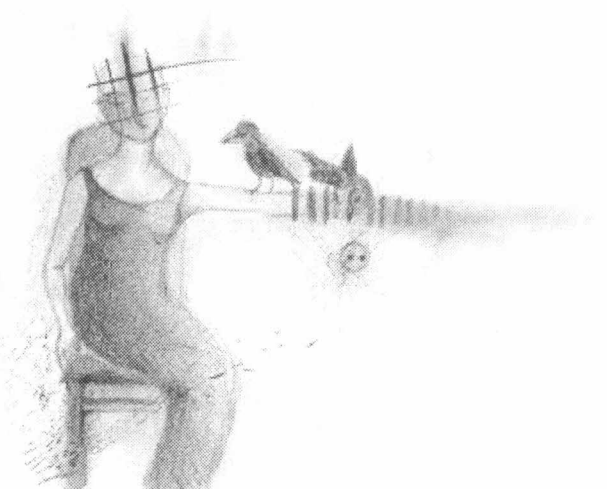
Atsimerkiu, pakeliu galvą ir sustingstu. Jūra rami, debesis atidengė horizontą, pučia silpnas vėjelis. Aš jaučiu, kad man ramu ir gera... Čia ir ten, viduje. Nėra nei pykčio, nei liūdesio, tik raminanti šiluma. Sėdžiu ir žiūriu... Juk taip nuostabu...

Atsistoju, nusileidžiu žemyn, prieinu, pasilenkiu ir... pagaunu bangą rantom. Pakeliu ir pamatau, kad ten Jis... ir... ir paleidžiu. Kaip auksinę žuvelę... Tik nereikia man trijų išpildytų norų. Pakaks vieno, kad meilė grįžtų... Jo meilė...

Bet jaučiu tik neapykantą, išdavimo skausmą. Aš jo nekenčiu. Pasilenkiu ir pirštu rašau ant šlapio smėlio: 'Nekenčiu, nekenčiu, nekenčiu jo...'. Atlaukia pikta banga ir nuplauna... viską. Pasigirsta dundesys, aš pakeliu galvą į dangų, o ten paskutinis debesis grasina nuplaukdamas.

Mano batų galus pasiekia dar viena banga ir aš pajuntu... Kad vėl jį myliu...

Aš nieko nesuprantu. Kas? Kaip? Kodėl? Bet žinau, kad viskas gerai, aš vėl noriu gyventi, mylėti, džiaugtis. Man nusibodo liūdėti ir verkti...

žiema

Ateis žiema. Būtinai ateis. Pameni, sakei, kad man tada paskambinsi ir pakviesi į pasimatymą. Gerai. Tegu ji ateina, ta žiema, šalta šalta, kokios tu norėjai, tik ne tokia besniegė, kaip pernai. Mudu eisim kartu ir atrodys, kad viskas lauke apdangstyta baltais popieriais, lyg per remontą, kad sienos neapsitaškytų. O iš dangaus, lyg baltinant lubas, kris snaigės – baltų dažų lašeliai, nesuspėję sustingti.

Ir mano sieloj bus kaip po remonto. Švaru. Gera. Iš to gerumo kaip visada mintyse pradėsiu

Sėdžiu įmerkusi kojas į ledinį vandenį, bet nieko nejaučiu. Vėjas pučia iš ten, kur leidžiasi saulė. Iš už ežero, už miško... Jis toks šaltas. Didelės bangos taškosi į krantą O ne! Aptaškė mano melsvą sijonėlį. Tą, kurį pasiskolinau iš draugės. Supykau ir ištraukiau kojas iš vandens. Aplink pradėjo skraidyti uodai ir vienas jau įsidrąsino kąsti man į nuogą šlapią koją. Jis nutūpė ir pokšt... Kažkoks pilkas taškelis ant kojos. Bjauru.

Kažkaip netikėtai pamačiau, kad ant to

Meilė kampe

Kuriam kampe dar mėtos mano meilė? Aš neprisimenu. Gal laikas būtų ją ir susirasti. Tik niekaip neprisiruošiu padaryti namie generalinės tvarkos. Ir ne dėl to, kad tingiu, paprasčiausiai nematau tikslo. Bet palauk! Tikslas gi yra, - surasti meilę. Tik nežinia, į ką ji bus panaši. Tikriausiai dulkėta, sudžiūvusi, susitraukusi. O kam aš jos ieškosiu? Ar ji kam nors jau pasidarė reikalinga? Ar kas nors prašė ją atnešti? Niekas. Tai tegu ji sau ir guli. Ką aš viena su ja veiksiu? Nuplausiu, apvalysiu, o po kelių savaičių ji vėl apdulks. O gal visgi pabandyti? Surasiu ir padovanosiu kam

zvimbti kažkokios taip ir neišsmoktos dainos posmelį... Kaip miela eiti susikibus už rankų. Per daug miela. Ilgai taip negali būti, todėl aš netikėtai įstumsiu tave į purų, gilų sniegą. Tu nespėsi apsiginti.. Mano skruostai įraus ir aš pradėsiu pamišėliškai juoktis.

Įdomu, ar nutirps toj vietoj sniegas, kur tu parkirsi? O gal tu būsi toks pats šaltas kaip žiema? Atsistosi, pasakysi, kad aš bjauri mergiotė, nes dabar visas tavo paltas bus šlapias. Nusigręši ir nueisi, nebepažadėjęs paskambinti...

paties liepto sėdi kažkoks senis ir pasilenkęs kažko ieško mažoje dėžutėje nuo kremo akims.

- Gal reikia masalo? – paklausiau. – Va, turiu vieną negyvą uodą...

Jis nusišypsojo ir jau movė ant kabliuko dėžutėje nuo kremo rastą slieką.

Kvailys, net užmest padoriai nemoka. O po to skundžiasi, kad žuvų nėra. O!

Kimba! "Trauk, seni!" – norisi sušukti. Bet ne, nereikia žmogui trukdyti, tegul pamiega. O man šalta... Tas vėjas... Einu namo...

nors Naujųjų Metų progą. Nors nebenaugas, bet neblogas daiktas ta mano meilė. Gal neįsižeis labai. Dar pridėsiu truputį šilumos ir švelnumo. Tik kažin, ar išeis padaryti originalią formą? Prismaigstysiu žvakučių, eglutės šakelių, perrišiu spalvotom juostelėm. Įdomu, kaip atrodytų? Bet ar nebus per daug dirbtina? Gali tokios dovanos ir nepriimti. Tai ar verta tos meilės dabar ieškoti, ar verta? Kas pasakys? O, kad kas nors pasakytų! O, kad kas anksčiau būtų pasakęs! Gal nebūtų reikėję numesti jos į tą kampa, gal nebūtų jai šitaip skaudėję...

Laiškas

Aš prie ežero. Sėdžiu ant tos nulūžusios pušies. Aš čia, o tu ten kažkur už Baltijos. Mane guodžia tik tikėjimas, kad ten tu nepamiršti manęs, kartu praleistų dienų ir naktų, vakarų ir rytų. Nepamiršti už salos besileidžiančios saulės ir kūrenamo laužo šilumos. To juk neįmanoma pamiršti...

Mes dažnai kalbėdavom apie saulę... Ir tu sakydavai, kad nori būt arčiau jos su manimi. Tą paskutinį vakarą tu pasakei: 'Žiūrėk į saulę ir ji tau primins mane, nes aš važiuoju ten, kur visada norėjau, tik, gaila, be tavęs'. Iš tikrųjų gaila...

Tu prašei neverkti, kai ateisiu tavęs lydėti į oro uostą. Ir aš ištesėjau savo pažadą, nes dar nesupratau, kad tavęs netenku. Kai nuėjai paskutinį kartą mane pabučiavęs, aš vis dar nieko nesupratau... Nuslinkau prie lango. Ten, už jo, stovėjo didžiulis lėktuvas, kuris man pasirodė toks bjaurus ir šaltas, nes atplėšė tave nuo manęs, išsivežė kažkur dalį mano mažos širdies...

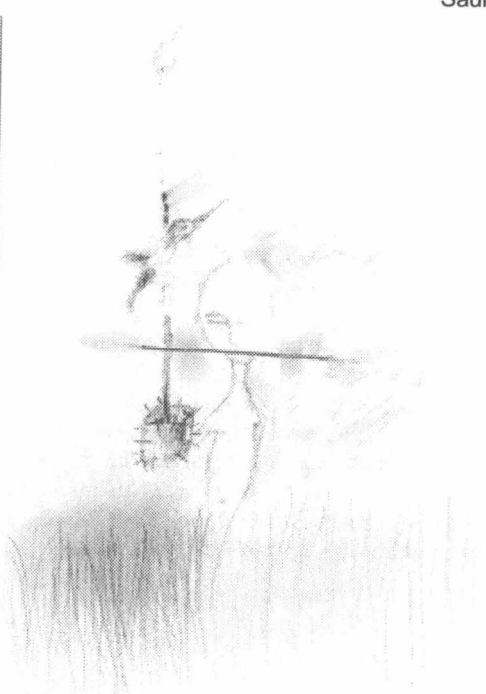
Paskelbė, kad keleivių registracija baigta. Netrukus prie lėktuvo privažiavo autobusiukas su žmonėmis ir neilgai trukus tu, aukščiausias iš visų, jau lipai į lėktuvą. O mano skruostais riedėjo didžiulės ašaros. Tik tada, tikriausiai tik tada, aš supratau, kad tavęs nebėra ir gal jau niekada nebebus čia, su manimi. Tik tada supratau, kad tik vakaruose besileidžianti saulė man primins tai, kad mes kažkada buvom kartu.

Aš stovėjau ir verkiau. Verkiau, nes jau pradėjau suprasti, kad man liko tik prisiminimai, pilni meilės ir aistros...

Grįžusi namo susiradau tavo laiškus ir skaičius, nors ir taip visus moku mintinai. Ir verkiau, nes tik dabar pajutau tuštumą, kurią į mano širdį įliejo į padanges pakilusi geležinė baidyklė.

Tavo mažoji
Saulė...

Aš noriu pavasario,
Aš noriu mylėti,
Aš noriu žaibo,
Bėgti noriu per lietu.
Aš noriu jausmo
Stipraus ir tikro,
Aš noriu meilės
Skaidrios kaip stiklas.
Ar duosi man tai, ko aš noriu,
Ar tik trumpai pažaisim rojų,
Ar aš į tavo širdį tilpsiu,
Ar nesutilpus nenusivilsiu?

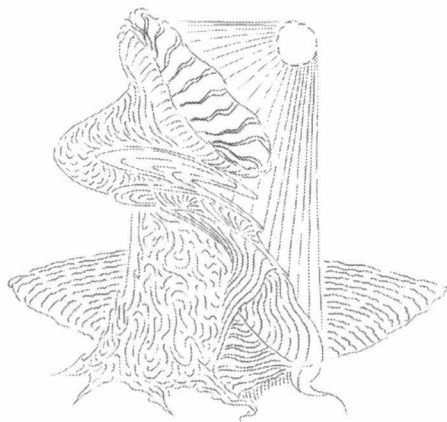
GIRAFFES

Giraffes are tall and grand.
 They have a stunning figure:
 A long neck and a classic profile.
 As well they are not so daft
 As ostriches and do not mind
 Their pride in the sand,
 They could be fabulous models
 And fascinate everybody.
 Moreover, they are already well-dressed
 With an extremely elegant fur
 And seem to be very ladylike.
 But they could also involve in
 Other occupation. They could be
 Graceful basketball players
 With such height and enthrall
 The mob. Anyway, giraffes could
 Be ones to follow in the future,
 For they are pretty, intelligent
 And pieceful. They are vegetarians
 And do not extinguish living creatures.
 Vivat, giraffes, vivat!

RATS

Rats are rather ugly and selfish.
 They run through every corner
 Of your house, eat everything and
 Don't say "thanks". They don't suspect you.
 They are not polite at all
 For they disturb your miraculous dreams
 And wake up your fear.
 They are cheeky and vulgar. While eating
 Rats make dreadful noises and get
 On your nerves. Moreover, rats are unpretty.
 They always look shabby and scruffy
 Only their red eyes shine as if they
 Were vampires. And they really are.
 Rats eat each other when there are
 No rubbish left. Therefore, rats are so
 Arrogant. They propagate themselves
 Excessively fast and there are
 Troops of them. They have a disgusting
 Long tail which gives them braveness.
 They can live anywhere even in
 Queens Palace if nobody annihilate
 These savage enemies. Let's fight with them
 Until they do not conquer our world.
 I vote for the future without rats!

Giraffes vs Rats : the mirrors of our society.

V DALIS

Skrisk paskui mane ir neatsilik.

laiškas

akis pramerčiau anksti. kai dar buvo pilka. naktį pabudau kelis šimtus kartų. sapnavau kelis tūkstančius sapnų. lėtai iškėliau kūną iš lovos. kambarys dar kvėpėjo miegu. atvėriau langą. į kambarį plūstelėjo šaltis, sumišęs su apgaulingais ryto spinduliais. langą užvėriau. girdėjau tavo balsą. ar girdėjau? galbūt kažkada.. kai apgavystėse gyvenau. o šiandien aš turbūt vienas. be savęs, nes esi manyje.

virš stogų kabo purvinas mėnulis. išsijauna žvaigždę. ji mėlynai bėga lange.

pro atvirą langą įskrenda tylos garsų išgašdintas paukštis. tyliai spurda tamsiam kambariui.

žvaigždės suka ratus aplink rudą mėnulį.

atsinešu peilį. supjaustau sparnus.

šiandakt dilgsniai kažkur-čia-giliai labai neleido savęs pamiršti. užsimerkiu. ir vėl. ir vėl. ir vėl.

sniegas. lietus. vaivorykštė. sniegas. lietus. vaivorykštė. slysta pro atminties filtras ir sunkiasi septyniasdešimt šeštąkart į kraują.

paukštis guli rausvose sultyse miega

įvairiaspalvis rudens kvapas daužosi į lango stiklą. į vidų skverbiasi išsigandę garsai ir ankstyvas ligotas rytas. trumpam užtemsta akyse. vakar buvo daug. ir ruduo vakar buvo kitoks. pasaulis juokėsi, nors jo nemačiau. vėmė, nors

negirdėjau. viskas vyko toli ir viduje. kartu vakar sukosi vaikystė ir juokas. vakar buvo beveik sapnas. tualete baltai sukosi sienos. rankos judėjo tiksliai. garsai sumišo ir nutrūko. tavęs nemačiau. kur buvai.. kodėl.. kodėl tavęs sulaukiu, kai labiausiai noriu. kur būni, kai reikia.. klausukas.

kaltinu? tik gailiuosi.. visada. savęs.

burnoj sunku. einu gert vandens ir bandau išmušt iš galvos sapnų atgarsius. tyla erzina.

laukiu, kol sugrįši į mane. laukiu, kol tyliai ir atsargiai paliesi. [juk lankymo sekundės] trumpam. tada atsiprašysiu. bet nepažadėsiu. išeisi. o aš suprasiu, ką laukiau, tik kai vėl pasirodysi. o dabar būsiu be savęs, nes tu esi manyje.

lauke pamačiau tylų lietų. kažkas viduje tarstelėjo, jog tai jau buvo. karčiai artima ir apgaulinga. šalta ir netikra. tylus ir vienas ruduo. kažkas viduje supuvo kaip sidabriniai obuoliai. tūkstančius kartų rūgštis neleidžia pamiršti. neleidžia prisiminti, neleidžia mąstyti. pradurti-išplėšti-sunaikinti. noriu tik norėti, nes niekada neturėjau. [labiau nei rytoj] bijau tavęs nelaukti.. kiek kartų apie tai išdrįsdavau sau pašnabždėt? kada prasidėjo tai? rugsėjis-birželis-gruodis.. kada prasimerksiu? "niekas nesikeičia". norai gimsta iš beprotybės. tildančios ir besislepiančios kažkur giliai.

kaltas?

žvaigždės suka ratus aplink rudą mėnulį.

pasakų laivelis

kaimyne, ar jau sakiau, kad lifte per ankšta mudviem?
 jei girtas šiąnakt, tai gal 6 litus paskolinsit.
 kažkur kišenių begalybėj pradingo rankos.
 ir prašau tik vieno skambučio. kambaryje
 kompo ekranas akis kutena ir skaito
 dėmėtus galvoje žodžius apie.
 įkyriai badosi šviesa nuo lubų, kaip Buratinas,
 analizuojantis Malviną.
 geltoną miego apskritimą
 praryju ir bandau slėpynių žaist su noru. daug sniego.
 ir mano džiaugsmas išskrido, kur šilčiau.
 [sekundžių amžinybėj plaukia pasakų laivelis.
 vienakojis kareivėlis meldžiasi į dangų.]
 tavo sušikto balso laukiu. paskambink gal.
 pamiršt apie mane bijau neprisimint.
 milteliai mėtiniai kutena nosį. nuryju.
 žvakių kvapą, kurį sapne palikt norėjau.

sūriai

atsibudęs skaudančiom galvom akis užmerkiu
 ir sapnui atsiduodu su begalybe žaidžiam 'durnių'
 kas pralaimės, tas atsimerkt turės ašaros lydytu sūriu teka,
 susiglaudę mintys viduržiemį prisimena
 pamiršti oranžiniai klaustukai įkyriai beldžias į duris
 kaimynai miega
 kaimynų nėra
 paskui naktis ateina pagalvė kvepia arbata
 geriau skaityti laikraštį kai taip vėlu

Kai akimirka tarpins sustojusią amžinybę; kai išstėtas egzistavimas tilps į žalsvą lašą, tįstantį nuo vario blizgesį praradusios gijos; kai pagaliau žinosiu, kas yra "čia ir dabar"; kai jausiu Jos vėsu alsavimą, alkanų rankų švelnų grybštelėjimą, beprasmišką pažadą pildantį žvilgsnį, tada... spjausiu... Jai... į veidą. Nes tik tiek viskas buvo verta.

DULKĖTI ŽODŽIAI

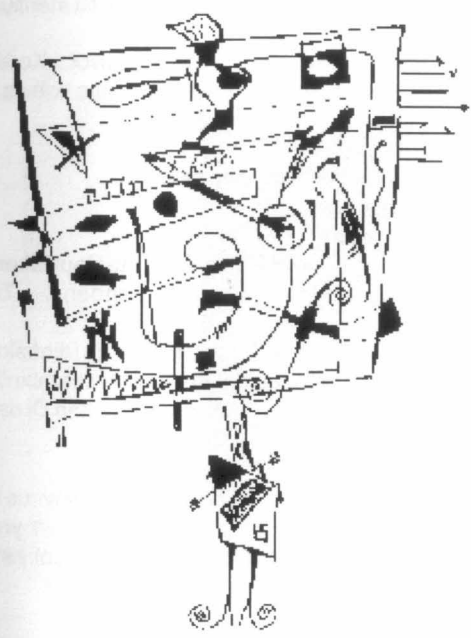
Pasakyk Neklausantiems, kad Nežinomas-Ir-Negirdimas daugiau niekada nebedrįs Jiems meluoti Tiesos.

Varinis trimitas, neįstengęs suvirpinti priplėkusios, gleivėtos, kikenimo ir dūsavimų pridrėbtos erdvės, užduso amžiams...

Jis juokėsi, nors ir juokas nebeturėjo prasmės.

Nieko neturėdamas, Jis išėjo duoti... Niekas neatsisakė paimti... Grįžęs Jis išties nieko nebeturėjo... Taip pat nebeturėjo ir Niekas...

Bijojo, nes dar nebuvo apsisprendęs, kuo Tikėti.

Nuo surūkytos žolės klaikiai skaudėjo skrandį ir nežmoniškai norėjosi valgyti.

Televizoriaus ekrane lyg iš akvariumo ištrauktos spalvotos žuvis žiopčiojo, tampėsi žmonių figūros, spazmiškai purtydamos tylinčias gitaras.

Ji jautėsi lyg užvožta milžinišku, garso nepraleidžiančiu, vaizdą iškraipančiu stiklainiu.

"Esu idiotiškas marinuotas agurkas trilitriniame stiklainyje. Tuojau ateis mano kvailys brolis, įgrūs savo purvinas letenas, sužvejos ir suris mane...

Ne, į trilitrinį aš netilpčiau. O didesnių nebūna? Nebūna... Kur dėtis milžiniškam raugintam, oi, tai yra marinuotam agurkui?"

Pro savojo stiklainio stiklą matė pro šalį plaukiančius Brolių ir Di. ("Ar čia jie plaukia, ar čia aš plūduriuoju marinate?"). Jiedu nešėsi švirkštus (naudotos tikrai ne vieną kartą), žvakę, šaukštą ir dar kažin ką. Patogiai įsitaisė kampe ir ėmėsi darbo.

Jos akys nevalingai įsmigo į Di.

- Di... Di... Di! Tavo akys geltonos, - garsas sudaužė stiklainį į daugybę smulkių šukių. Nuo dūžtančio stiklo triukšmo suspengė ausyse.

"Dabar milžiniškas agurkas sudžius ir pavirs susitraukusia, nevalgoma spira..."

- Šlapimas apsėmė.

- Aš rimtai, Di. Jau senokai...

- Atšok, Laura. Trukdai.

- Di... Prašau, neiek pas gydytoją...

- Atšok!

Trypdama stiklainio šukes, link jos yrėsi Marta.

- Laura, atsakyk į vieną esminį klausimą. Mirtinai svarbu. Visos niekingos žmonijos būties pagrindas. Pats... - jos girtam vėblenimui pritrūko žodžių.

- Trumpiau tariant... Ar valgyti mėsą yra gyvenimas?

"Susmirdusi vegetarė".

- O ar gyventi savo mėsoje yra gyvenimas? - pakilo ir pasuko virtuvės link. Nuo tų idiotiškų kalbų ir nuo žolės velniškai norėjosi valgyti.

Ji sėdėjo apšnerkštoje kišenės dydžio virtuvėje. Palubėję ryškiai plieskė plika lemputė. Siūbavo su visa kėde, rankomis apglėbusi jos atlošą ir

hipnotizavo raudoną telefoną.

- Žilvine, Žilvinėli, jei gyvas, atplauk pieno puta, jei negyvas - kraujo puta, - su trenksmu įsiveržė Brolis. Rankoje laikė degtinės butelį.

- Kvailys.

- Ožka, jis lignoninėje. Ne, jis *reanimacijoje*. Jis *negali* paskambinti. Fiziškai negali... Morališkai taip pat.

- Idiotas.

- Na, ne toks jau aš ir idiotas, nors skaitau tik pasakas. Bent jau sugebu suprasti, kad be sąmonės gulintis žmogus *negali* naudotis telefonu. Taip toli šiuolaikinė medicina dar nepažengė.

- Atšok.

- Jis reanimacijoje, IDIOTE!.. Ne, aš jau seniai sakiau, kad tu kliedi. Tavo meilė Di - kvailas, seilėtas kliedesys. Už tai ir išgerk.

- Aš nenoriu gerti, - nustojo siūbuoti kėdę, staigiai trinktelėdama ją į grindis. - Gelta juk išgydoma?

- Jam ne tik gelta. Hepatitas as well. Štai tau, sesute, kuo akivaizdžiausia pamoka, kad visada

- įsidėmėk *visada* - privalai naudoti *tik* sterilius ir *tik* savo švirkštus.

- Nepamokslauk, idiote. Jūs kartu buvot... Kodėl ne tu? Geriau tu... - pagiežos kupinas balsas.

- Oi, sesute... Gerkl, kol aš geras.

- Aš nenoriu. Man liūdna.

- Suėš liūdesiukas mano sesutę.

- Aš jį myliu...

- Jau žliumbi?

- Duok, - gurkšteli degtinės, tačiau iškart susiraukia ir čiumpa stiklinę vandens. - Tu bjaurus.

- Klausyk, Laura, nusisuk nuo to idiotiško telefono. Niekas tau net nesiruošia skambinti. Kita vertus, tik į gera - juk tai reiškia, kad Di dar gyvas.

- UŽSIČIAUPK!

- Ramiau... Na, nori, aš nueisiu pas kaimynus ir tau paskambinsiu? Arba į gatvę... Ten yra taksofonas. Oficialiu tonu pranešiu - kol kas jokių pereinamųjų. Juk būtent šito tu ir lauki.

X - LURGA KUPSTYTĖ

- *sharnai* - X

- Tu girtas.
- Anaipol. Aš tau tik gero noriu. Kaip brolis. Todėl išgerk.
- Palik mane ramybėj...
- Paliksiu, jei duosi cigaretę.
- Neturiu.
- Nagi, nagi... Kiek šįvakar surūkėm? - jis išverčia šiukšlių kibirą. Į visas puses pažyra tarakonai. Susiradęs apyligę nuorūką, užsirūko. - Oho! Visai neblogai. Sprendžiant iš nuorūkų kiekio ... mažiausiai tris pakelius.
- Keturis.
- Bravo, sesute. Rekordas. Kiek pamenu, kai buvot susipykę, surūkei tik niekingus du su puse pakelio.
- Dink. Eik iš čia. Prašau... Išėik.
- Gerai jau, gerai. Vis tiek tu nekokia pašnekovė. Kita vertus, visada buvai kaip žuvis... - pasiima degtinės butelį. Tarpdury priduria: - O tu eitum miegoti. Ramiai atsigultum. Telefonas tyli.

- Alio!
- Laura? Labas, čia Marta.
- ...
- Man labai g
PYP-PYP-PYP-PYP-PYP

Čirkšteli degtukas. Popieriaus ir tabako spragsėjimas, vos girdimas išpučiamų dūmų ūžesys.

Viena cigaretė.

Antra.

Trečia.

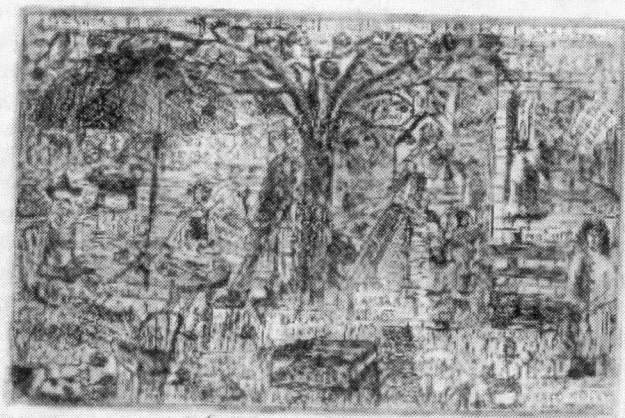
Kosulys. Karštligiškas cigaretės gesinimas.

Kriauklėje nugurgia vanduo, nuplaudamas kavos likučius.

Ji atremia galvą į sieną.

Čirkšteli degtukas.

Aš privalau... Dieve, padėk man išverti, prašau, padėk man išverti..

Gabrielė Tomaitė

Baigiu bokalą, o dugne savižudis,
 Vargšas nusinuodijo...
 Bet negi tai aš?
 Ne. Juk aš girdžiu muziką,
 Ji groja, ji seka paskui mane,
 Ji liūdna, kaip ir aš. Ir ji meluoja...
 Bet kam visa tai? Ar tam, kad
 Kitame bokale rasčiau kitą savižudį,
 O gal, kad vėl išgirsčiau kitą dainą?
 Ne, taip nebūna. Muzika groja.
 Ta pati, nuo Štrauso laidotuvių
 Ji skamba kasdien. Ne,
 Ji tikrai man ne prie širdies,
 Nes ji meluoja, aš ne... idiotizmas...
 Ei! Ar dar girdi mane?
 Ar tu dar gyvas? Ei!
 Gerai...
 O... žiūrėk... dar vienas savižudis.
 Žiūrėk, jis ypatingas
 Septyni dūriai peiliu į nugarą.
 Jis dar labiau panašus į mane!
 Ne.

Nebijok! Tai ne aš!
 Girdi? Aš gyvas! Aš čia!
 Ai! Kodėl tu manęs nematai?
 Su tavim kalbu!
 Velnio, tu su jais! Tu visgi manai,
 Kad aš miriau.
 Na ir gerai, pats kaltas...
 O aš išgersiu už tave!
 Atsiprašau! Atneškit dar bokalą...
 Tik prašom be savižudžių!
 Nėra? Nieko, tiks ir su...
 Vėl pasigirdo muzika, ji artėja...
 Groja, groja, groja. Visiškai arti...
 Ir nesigėdija... Velnio, pati kalta...
 Aš jos net nepažįstu.
 Stalas plaukia... ne... viskas plaukia...
 Tik savižudis nemoka plaukt aluje.
 Bet jis su manim. Tiesa?
 Dabar kelsiu bokalą už savižudį,
 Už vienintelį mano draugą...
 Ei, savižudi!? Ką čia sugalvojai?
 Kvailys... Ir tu mirei...

Improvizacija Maironio temomis

Išdidūs žingsniai įstrižai perskrodžia aikštę.
 Kuklios akys, pasislėpusios už pensne stiklų,
 pasitinka priešais atbėgančias grindinio plyteles.
 Iš tolo šypsosi rūsčios namo durys. Sutanos
 kraštelis, prieš dingdamas tamsioje namo
 ertmėje, paliečia koloną. Namas atgyja: atmerkia
 vieną akį, kitą, trečią.

Dusliai kaukšėdami ir skaičiuodami laiptus
 batai pakyla į viršų. Grublėta lazda, nenorėdama
 pasirodyti prastesnė, kaukšteli į kas antrą laiptelį.
 Tik įsisiūbavęs aidas atsitreikia į priėškambario
 duris, saugančias pačią namo širdį, ir negalėda-
 mas jų įveikti, puola į depresiją. Durys pabunda,
 bet tik švelnus kanklių skambesys sugeba jas
 galutinai išblaškyti. Atsakydamos į tai, jos
 drastiškai girgžteli.

Atsidūsta lazda, atsiradusi savo vietoje.
 Nepatenkinti kariai rūsčiai pažvelgia iš paveikslo
 į šibrovėlį, bet, atpažinę savininką, dar atkakliau
 puola į mūšį.

Vazoje spurdančios kortelės viena paskui

kitą prašosi perskaitomos ir, tik paimtos į rankas,
 nušvinta visu savo įmantrumu.

Dvi ant stalo stovinčios žvakidės,
 sudrausmintos rūstaus paveikslo, nustoja
 čiaušketi ir apšviečia kambarį švelnia šviesa. Sena
 kėdė, tyliai trakstelėjusi, susigėsta ir nutyla.
 Šešėlis, susirangęs ant minkšto kilimo, ima
 snausti.

Plunksna puola negailestingai braižyti
 popieriaus lapą, palikdama juodus dryžius.
 Galiausiai ji nurimsta, lyg atsiveikindama baksteli
 lapą galiuku ir patenkinta tokiu savo poelgiu lėtai
 panryja į juodą vonią.

Akimirkai paimtos knygos raidės išsirikuoja
 peržiūrai, bet akys neužkliūva nė už vienos iš jų.
 Rankos, laikiosios knyga, švelniai ją užverčia ir
 padeda ant stalo. Žvilgantis kryželis, ištikimai
 tarnaujantis ant knygos viršelio, iš nuostabos
 įremia žvilgsnį į šalia stovintį didelį kryžių.

Šiek tiek pailsėję batai vėl kaukšteli kulniu-
 kais į medines grindis ir dingsta savo pačių aide.

LIETUS

Kai staiga sutemsta ir saulę paslepia tankus debesų šydas, nejučia nugara perbėga šiurpuliukas. Kodėl? Nežinia...

Tekšt... Pakeli akis į langą ir su nerimu lauki.

Tekšt. Dar vienas nelaimės draugas ištiško į tą permatomą daiktą, vadinamą stiklu.

Tekšt, tekšt, tekšt... Krinta vandens pūrsalai ir sudūžta lyg svajonės, atsimušę į sieną. Rodos, galima per ją pereiti (juk ji permatoma), bet kai pabandai, tenka skaudžiai nusivilti - tai neįveikiama kliūtis.

Lašai vis stambėja ir sminga lyg mažos

VIENOS DIENOS ISTORIJA

Kristina jau gerą valandą staipėsi prieš veidrodį, niekaip negalėdama apsispręsti, kuri suknelė geriau paryškina jos nepriekaištingą (kitų akimis žiūrint) figūrą, kuriai ji pati turėjo šiokių tokių pretenzijų. Galiausiai, trenkusį jas visas į šoną, išsoko į džinsus ir pagalvojo: "Tegul jis pasikaria; šiandien nėra nuotaikos vilkėti nei vienos iš jų..." Tačiau ji puikiai žinojo, kad Tomui labai patinka, kai ji įsispraudžia į savo mažutę suknelę, kaip ir tai, kad jis vis vien neparodys savo nusivylimo, nors viduje greičiausiai priekaištaus jai. Toks jau tas Tomas...

Mergina žvilgtelėjo į laikrodį ir nustėro - už pusvalandžio ji turėjo būti parke, kur ant jų suoliuko jau greičiausiai lauks Tomas, regis nė nepajudėjęs iš vietos po to, kai paskutinį kartą ji ten paliko, prisiminusi, kad vėluoja į mamos naujausių darbų parodos pristatymą.

Ji nerūpestingai perbraukė ranka plaukus - gerai, kad trumpi - mažiau vargo - ir, pasidažiusi lūpas, išskubėjo.

Lauke buvo šiltas bobų vasaros pavakarys, saulė spigino į akis, todėl Kristina buvo priversta užsidėti tamsius akinius (jos akys labai jautrios). Nelaukė autobuso - nusprendė pasivaikščioti - juk netoli. Ėjo galvodama apie vasarą Palangoje, ten sutiktą Tomą, jų jausmus... Kristinos lūpose žaidė šypsena, o vėjas valiūkiškai vėlė plaukus. Bet jai tai nerūpėjo. Nerūpėjo, kaip ir

strėlytės į stiklą. Maži dangaus pasiuntinukai. Jų tokia lemtis: kristi ir dužti. Ir štai vienas nukrito ant perregimos kliūties - ritasi žemyn. Pakeliui susitinka nelaimės brolių ir susilieja su juo. Dabar jie dviese. Rieda žemyn. Prie jų prisijungia trečiasis. Ir dabar tai jau upė, kuri įgauna pagreitį. Sudužusių svajonių upė...

Tas teškėjimas į langą. Jis ir liūdina, ir ramina. Ir tarsi primena - nesigailėk to, ką padarei, bet liūdėk to, ko nespėjai. Svajonės turi sparnus, reikia mokėti juos išskleisti ir leisti joms skristi. Tik tada tavo gyvenime nebus lietaus..

susižavėjusių praeivių žvilgsniai, kaip ir artėjantis ruduo.

Pagaliau ji pasiekė savo kelionės tikslą, tačiau kažkas čia buvo hegerai. Kristina ne iš karto suprato, ko gi čia trūko. O trūko Jo. Tai buvo gana neįprasta, nes Tomas niekada nevēluodavo. Ji atsisėdo ir lūkuriodama mąstė, kaip jį nubauti už pavėlavimą. Praslinko dešimt minučių. Jis nesirodė. Kristina jau ėmė nerimastingai dairytis į šalis - gal kur pasislėpęs bando jos kantrybę? Kai praėjo dar ketvirtis valandos, mergina tikrai supyko, tačiau laukė toliau. Deja, jis taip ir nepasirodė.

Po valandos jos kantrybė išseko, ir ji pakilo eiti. "Tegul dabar kaltina save," - pamanė ji ir pasuko namų link. Jos veide šypsenos neliko nė pėdsako, ankstesnio pasitikėjimo savimi taip pat. Ėjo nudūrusi žvilgsnį kaip vaikas, kuriam nenupirko saldainio. Tai buvo kita Kristina - pikta ir išduota.

Pro šalį pralėkė motociklas. Tiesą sakant, ji jo net nepastebėjo, nors vaikino, vairuojančio šį gražuolį, nepastebėti buvo neįmanoma. O jis lyg tyčia sustojo vos pralenkęs ir taip jau bjauriai nusiteikusią Kristiną. "To dar betrūko, pradės dar kažkoks nususeš baikeris kabinėtis!.." Tačiau jis jos neužkalbino, tik palydėjo susižavėjusiu žvilgsniu. Tai merginai padarė įspūdį ir ji atsisuko.

Gražuolis sėdėjo savo greitaeigio balne ir šypsojosi jai.

Jo akių žydrumas ir nuoširdi šypsena pakerėjo Kristiną ir ji jam taip pat nusišypsojo. Tik dabar jis priėjo arčiau. Mergina virptelėjo, pajutusi lengvą jo kvepalų aromata.

Ji nė nepastebėjo, kaip jau sėdėjo ant motociklo ir lėkė dulkėtomis Vilniaus gatvėmis į nežinią... Jis užvežė ją labai aukštai - ant Trijų kryžių kalno, nuo kurio visas sutemų gaubiamas miestas buvo kaip ant delno. Darėsi vėsu ir jis apgaubė merginą savo odiniu švarku, prisigėrusiu svaigaus kvapo. Laisvės kvapo...

Kai Kristina grįžo namo, buvo jau po vidurnakčio. Ji nusiavė batus ir tyliai kaip indėnas užlipo į antrą aukštą. Nenorėjo, kad kas nors sužinotų apie jos naktinį pasivažinėjimą. Jos kambarys buvo pačiame koridoriaus gale, todėl

reikėjo nepastebėtai prasmukti pro tėvų miegamąjį. Pro jų durų apačią sklido šviesa. Kristina tylutėliai nutipeno iki jų ir, sulaikiusi kvapą, įsiklausė. Buvo girdėti duslus tėčio knarkimas ir ramus mamos alsavimas. "Abu miega. Matyt, užmigo belaukdami, net šviesos nebeišjungė." Lengviau atsidususi mergina pravėrė savo kambario duris ir, nesukeldama nė menkiausio garselio, įsmuko vidun. Nusimetusi drabužius krito į lovą, pavargusi, bet laiminga, ir, nespėjusi nė galvos ant pagalvės padėti, užmigo...

Kitą rytą ją pažadino saulės spindulys, švelniai paglostęs akis. Visa vakarykštė popietė atrodė kaip sapnas, kad tai buvo realybė, priminė tik Jo odinis švarkas, kvepiantis *laisve*.

Tik po kurio laiko Kristina suvokė, kad nežino nei paslaptingojo gražuolio vardo, nei telefono numerio..

X - MARYNAS STORASIA - sparnai - X

"Vandenis/Martynas galėtų būti pavadintas Licėjaus išeiviu, po "ilgosios pertraukos" grįžusiu į šiuos namus; laiškiniu, kuriam gyvenime teko daugiau parašyti, nei išmesti; laikraštiniu, kuris galbūt vienintelį kartą (ir tai Licėje) surado ir išleido tikrą laikraštį; reklamuotoju, nerandančiu laiko pačiam save pareklamuoti; paišytoju, kuris mieliau nupieš daugiau gražų, negu suprantamą daiktą; rašytoju, kuriam rašosi, nors perskaičius lieka neaišku, apie ką... galėtų vadintis dar tūkstančiu vardu, jei tik sugebėtų; tačiau nelinkęs žaisti slėpynių, jis išeina iš užkulisių ir susilenkia visiems, kas ryšis paragauti salstelėjusių studentiško laikmečio kūrybos augmenijos šaknų."

T y l o s a i d a i

Būti tyla... Tau patiktu,
Išlikti - gyva, tarp garsų
Nenutilus dar jiems
Nebaisu juk išnykti:
Ir vėl atsirasti, išnyrančioji
Sienoj baltoj apsireikšti...
Šalia, ten pašonėje juda
Širdis, ji tyra, gali būti
Viltis - dar gyva, nors
Mirtis ten gyvena,
Neklaususi norų manų
Ji ateina išeiti iš čia,
Iš namų; koks apleistas
Šis kiemas, jaukumo
Jam stigo, ko trūksta
Dabar, ir kodėl nepasnigo
Prieš pat šiuos naujuosius
Metus, priešais langus
Tviskėjo skarda, ši kaip
Sniegas balta, baltas vėjas
Klajojo po ją ir barškėjo
Skardžiabalsiais garsais...
Ji tylėjo, Tu sėdi ir jos vis
Klausais, negali neklausyti
Kaip tyli, kaip šneka tyla
Tylos garso kalba netoli
Tenueina, jos kelias
Arti pasibaigia, ties Tavo
Ausim, ši nuskendus tenai
Kaip senovinis aidas ragų:
Jais šaukai ir viliojai
Karštai; net tikėjais sulaukti
Tylos - pagaliau, ji atėjus
Čia sėdi, matai, ar mąstai
Apie amžiną tylą... bet
Garsai nenuityla, jie aidi,

Nugrimzta giliai, kur sukyla
Išnykę jausmai, pamojuoja
Sparnais ir pakyla - jiems
Skristi, Tau likti sargu
Čionai, kur tylu kaip aukštai
Vos ne viršum debesų,
Juk matai, jie tik kyla,
Palieka Tave, kaip garsai,
Kur nutyla, nors jų negirdi,
Regis, nujauti tylą, ji atėjus
Ir buvusi čia, su Tavim,
Visą laiką kartu...

T y l u s g r i o v i m a s

Užpilki, nugriauki tą sieną,
Kur sieja labiausiai jausmus
Ar šliejasi rožės stipriai
Prie kurios Tu sugrįši
Tikriausiai dar bus valanda,
Kurioje pasikliausi tik ja,
O galbūt savyje Tu atrasi
Šią sieną, kaip pertvarą
Keistą, dalijančią lygias
Puses, bet kuriai priklausysi
Labiausiai žinoti neteks...
Nustumk ją, išmesk iš galvos
Ir pajusi, kaip trūksta kažko -
Be kažko dar galėsi gyventi
Tačiau be šios sienos turbūt
Niekados ir nereikia žinoti,
"Kam ji priklauso" bei
"Ką jai jauti", nes žinoti
Geriausia tik tą, dėl kurios
Sugrįžti ir ilgiesi tikriausiai
Savo užmirštoj paslapy...
Tu juokiesi, galbūt, nes

Juokingai atrodo šis miestas
 Su siena viduj, bet širdy
 Ar jau sienos nugriuvę?
 Ar Tu tai jauti? Gali būti,
 Kad taip, kaip gyvensi,
 Matysi ir keisies, paliks savo
 Žymę šioj sienoj, kurioj...
 Aš gyventi ruošiuosi plyta
 Nei raudona, nei balta
 Spalva neišreikšti to noro
 Išlikti viduj, palankiausioje
 Vietoj, šiltoj, tarp kitų
 Čia sudėjusių viltį, kurią
 Kada nors pamatysi ir Tu,
 Tuo tikėti dar galima, bet
 Griauki dabar, negailėk tik
 Sienos pilkos, Tau ji trukdo
 Išvysti kelius atvertus, Tave
 Laiko aptvertą kaip brangų
 Nežinomą augalą žemės
 Kaitrios išaugintą, išsaugotą
 Sienos aukštos, geriau jau
 Dabar Tu ją griauki,
 Bet tikėkis kitos... Kaip
 Vilties, atneštos į nedidelį
 Miestą širdies atvertos.

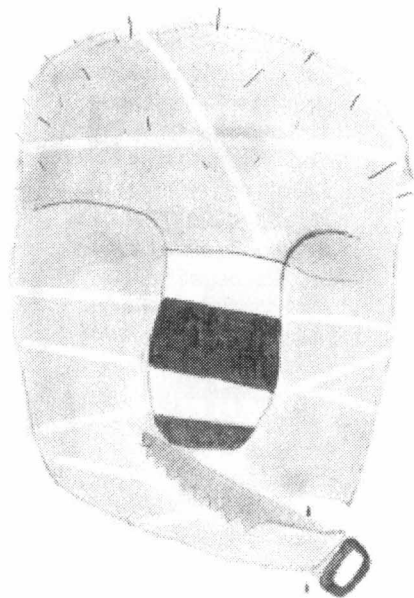
KASdienis (kalbėjimas)

Kalbėti įvaizdžiais,
 Kurie kažkam nereiškia
 Nieko, o daugeliui tesako
 Viena: liksi nesuprastas,
 Tuo, kuris per dieną
 Nesuradęs kito žodžio
 Rašo iš eilės tą patį, ką
 Galbūt suradęs buvo
 Vakar, kaip atrodo jam
 Geriausia, bet jei iš šalies
 Kitaip...

tai kam tada
 Jas rodyti, kuo gi reikia
 Džiaugtis, jei ne šia diena,
 Kuriai praėjus lieka juodu

Atspaudu lape ekrano
 Įrašytos naujos išvados,
 Nauji vardai senom raidėm,
 Senų seniausiai žinomais,
 Girdėtais žodžiais, jei
 Kartojasi, tai kam tada, kai
 Pagalvoji, juos dėlioti, kiek
 Įmanoma gražiau...

kad jų
 Seka turėtų prasmę savą,
 Nebe tą, kur vakarykštė buvus
 Ir per šiandieną sėkmingai
 Pamiršta, bet suvoktą naujai,
 Geriau išjaustą, gal susegtą
 Skausmo, gal nerimastingo
 Liūdesio grandim, jai bus
 Dar leista kada nors
 Pabūt ne eilėje, palikt
 Savim, tiek prasitęsti, kad
 Neliktų abejonių -
 Ji nuves svajų šalin...

Aš viena. Lietuje.

Eini tiesiai pirmyn, toli toli. Ir nesimato pabaigos, ir nesimato nieko – nė vieno veido, nė vienų akių. Tik šlapias pilkas kelias, šlapi medžiai – pliki, juodi, ištiesę savo nuogas šakas į pilką dangų. Ant kelio krenta paskutiniai lapai – ne raudoni ar geltoni, ne spindinčio auksinio rudens pranašai, o tamsiai rudi ir pilki, šlapi, praradę savo formą, čia pat mindomi ir lietaus įplakami į šlapią pilką dirvą... Lyja; iš dangaus laša, trykšta, liejasi, krenta sunkūs lašai. Ne šiltos vasariško lietaus čiurkšlės, ne gaivūs pavasariniai krištolo fontanai – lietus sunkus iš švininis, pilkas kaip ir viskas aplink ir slegiantis dar labiau...

O tu eini; eini ir eini, ir nematai pabaigos, ir nematai nieko aplink; nenori apsidairyti, nes juodi nuogi medžiai tartum prašo padėti jiems įveikti jų liūdesį; nenori pakelti galvos, nes pilkas dangus, atrodo, slegia kaip karsto dangtis, o švininis, atrodo, priplaks tave prie žemės, įmins į šitą purvą, sutrins su senais lapais;

bet nenori ir užsimerkti, pasitraukti į savo vienos pasaulį, nes vos tik pabandai pabėgti iš šios slegiančios tylos, užmerki akis...

...ir išnyra veidas, išnyra akys – tokios gilios, tokios pažįstamos, viešnios kiaurai...

Tave tas žvilgsnis perveria kaip aštrus durklas, kaip ugnis, tave nutvilko nepakeliamas skausmas dėl to, kas slypi tose akyse – jose matyti tas pats skausmas, ta pati kankinio išraiška. Atrodo, nebeįstveri: kraujas užvirs, sprogs širdis, ir bus po viskam. Jau susitaikai su šia mintim, apsidžiaugi, kad viskas greit baigsis...

...bet šalto vėjo gūsis priverčia tave atsitokėti, ištraukia iš ano pasaulio. Šis pilkas lietus ir vėl išplėšė tave iš pasaulio, kur karšta, kur skauda, kur tikrai jauti.

Apsidairai. Kelias kažkur baigėsi ir tu stovi ant tilto. Apačioj šniokščia tamsus vanduo. Tai štai kaip viskas galėjo pasibaigti, ir niekas niekada tavęs nesurastų, taip pat ir tos akys... Tamsi srovė vilioja, paslaptinai šniokšdama ir skubėdama. Tu persisveri per turėklą dar labiau – dar akimirka, dar, ir tos akys, kaip ir jokios kitos, tavęs niekad nebematys; dar centimetras... Neišlaikiusi sus-

munki ant tilto. Ne, to jau per daug. Tavo jėgos jau nėra neišsenkančios, tu silpna ir pažeidžiama, tave reikia globoti ir saugoti. Nekrisi į šaltą sūkūrį, dabar jau tvirtai žinai. Dar kartą, paskutinį, pasisemsi stiprybės iš pačios širdies gilumos ir dar kartą pažiūrėsi į tas galias akis. Tu tai sugebėsi, tu privalai. Ir net jei nepamatsysi jose kančios, turėsi tai ištvirti ir susitaikyti su savąja, o jei pamatsysi jose tą skausmą, turėsi dar labiau susiimti, turėsi apsimesti, kad pati jo nejauti, ir tada jau jokių būdu negalėsi pasinerti į šias šaltas bangas, kaustančias kūną lediniu stinguliu ir sapnu.

Apsisuk ir eik,

eik, nes gyvenimas tęsiasi.

Net ir per tokį ilgą sunkų lietu, net stūksant aplink plikiems juodiems medžiams, eik, nesustok, tau negalima pavargti.

Einu einu per šlapią miglą, per šaltą lietų. Matau priešais save akis. Bet dabar aš jau ne tame pasaulyje, kur galiu būti tik pati viena. Aplink yra lietus, medžiai, virš manęs dangus, po kojomis žemė, o priešais – siluetas, įkūnijantis kančią, skausmą, aistrą, laimę, meilę...

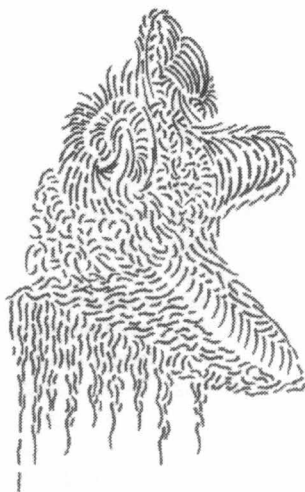
Matau tas pačias akis, tik dabar jos nebedega skausmu, visa deginanti kančia veržiasi karštu sūrių ašarų pavidalu. Girdžiu žodžius... Tylėk, niekas nebesvarbu, yra tik dabartis, čia ir dabar esam tik mes...

Mano veidas šlapias, bet tai ne lietus sruvena mano oda, ne šis skystas švinas palieka sūrius pėdsakus ant mano akių. Tai ašaros veržiasi iš manęs. Aš verkiu kartu su gamta. Tik ji miršta, o aš gimstu iš naujo, dar kartą, antrą, dar tūkstantį kartų aš atgimsiu šiuo pavidalu. Bet aš negaliu susilieti su gamta, nes aš jau ne viena.

Šį kartą man atgimus, šiame gyvenimo rato etape, persikūnijusi siela nebebus viena. Kaip tik dėl to aš sugebėjau dar kartą reinkarnuotis, tik dėl to aš pajėgiau įveikti tūkstantmetę kelionę laiku ir skausmu, kad dabar galėčiau pabūti ne viena; nebe viena. Nors akimirka, nors kol baigsis šitas pilkas kelias.

Skubant į aną pusę, jis atrodė begalinis.

Gal taip bus ir šį kartą?

VI DALIS

Ikarai! Ikarai! Kur tu? Atsiliepk!

Meilė

Meilė...iš kur aš galiu žinoti?
 Manęs rimtai dar nieks nemylėjo
 Tik sakė, kad be manęs
 Negalėtų...bet ką tai galėtų
 Reikšti, iš tiesų?
 Tik žodžiai apgaulingi, kad
 Esam kartu, kad gera
 Kvėpuoti, bučiuoti ir švelniai
 Priliesti viens kito krūtinę.
 Velnias žino, ką aš jaučiau...
 Vadinau visa tai visaip:
 Keiksmiais, švelniais žodeliais...
 Kentėjau, džiūgavau ir
 Visa tai meile vadinau...
 O kas tai iš tikrųjų, aš nežinau...
 Žinau, kad visa tai baigėsi,
 Liko tuštybė...liko tik skaudus
 Prisiminimas, kad viso to aš
 Netekau...

Gyvenimas – tai gimimas ir mirtis, na, ir dar tas truputis laiko, kuris tęsiasi tarp šių gyvenimo dalių. Diena – tai sraigtas, kuris gali sukelti pasaulio pabaigą ar sukeltis nesukeldamas įtarimo, jog jis yra. Šis sraigtelis - diena - suteikė gyvenimą žmogui, žmonėm.

Čaižus klyksmas pasigirsta gatvėj. Moteris su nešuliais ir su šypsniu veide pažvelgia į pravirą langą, ji nesumaišys šio, jau ne kartą, girdėto verksmo – tai ką tik gimusio kūdikio riksmas. Jis pirmą kartą įkvėpė, išsigando, pamatė saulę, žmones... Jis gimė žmogumi. Moteris su nešuliais prisiminė savo vaikus, jų gimimą, vaikystę. Po kelių minučių gatvės gale buvo galima įžiūrėti tik raudoną nešulį, kuriame tilpo tos moters gyvenimo varžtas. Naujagimį išmaudė, padarė visa, kas tokiais atvejais įprasta, juk tai tik kūdikis, jo net kaukolė nėra suaugusi - ar tai žmogus?

Jis augo ir tas gyvenimo varžtelis sukosi be galo greitai nesustodamas, grodamas švelnią melodiją kitų akyse. Vaikas gyveno kalnuose, kiekvieną rytą maudėsi kitose planetose, upeliuose, kurie tekėjo tyliai vieniši miške. Žmogutis buvo laimingas, gulėjo pievoje, žiūrėjo į debesis, į svajonę, tokią didelę, nepasiekiamą, tačiau esančią visai arti - už bedugnės... Užmerkus akis jo blakstienom bėgo ateitis. Gražus juokas suskambėjo laukuose ir moteris

su ryšuliais atsisuko. Jos veide nebesimatė šypsenos, tik šiek tiek krustelėjo lūpų kampučiai iš po amžių kaukės. Ji prisiminė savo vaikų juoką, kuris nebeskambėjo šiame gyvenime. Kitame kelio vingyje po kelių akimirų matėsi tik mažas, raudonas, suplyšęs ryšulėlis, kuriame tilpo sustojęs tos moters gyvenimo sraigtas. Bet vaikas nekreipė jokio dėmesio į ją, kaip ir tada...

Jaunas žmogutis toliau bėgo gyvenimo keliu, mokėsi gyvenimo pamokų. Praėjo daug laiko, vaikas tapo suaugusiu. Jis turbūt išmoko gyventi, arba visada manė, kad moka.

Jo širdis pajuto meilę, skausmą, laimę – gyvenimą. Suaugęs tapo tikru žmogumi. Dabar jis nebegirdėjo nei čaižaus klyksmo, nei linksmo juoko, jo lūpos nejudėjo, tik akys, vis dar trokštančios svajonės, paskutinį kartą pažvelgė į dangų, jo svajonių dienoraštį. Tada žvilgsnis nukrypo į suplyšusį nuo gyvenimo varžtų raudoną ryšulį. Dabar jau baigėsi jo gyvenimo gatvė, vingis, bedugnė.

Žmogaus - moters sraigtas - sukosi tyliai, nesukeldamas pasaulio pabaigos ir įtarimo, jog jis yra...

Moters kūnas buvo nuplautas, atlikta visa, kas įprasta mirus. Ar tai žmogus, juk jis nebeturi gyvybės?

(Žmogaus akys matė pasaulį, o tik širdis jautė gyvenimą...)

Pabundu.
 Pramerkiu perštinčias akis
 Ir apanku nuo pilkumos
 Pajudinu pastirusius pirštus
 Bet nepaleidžia mano rankos tuštumos
 Ji ištiesia pajuodusią nuo laiko saują
 Ir prašo eit kartu
 Keliuos. Netyčia užkliūnu už vakarykščio melo
 Jį palikai man tu
 Pripuolu prie paraudusio nuo skausmo lango
 Kasdien kamuojamo pilkos žmonių minios ir
 tuščio
 horizonto
 Ir kyla noras praustis. Lediniu vandeniu užtildyt
 balsą savyje
 Arba pilkam kaip paukščiui prigert sunkiam
 debesyje
 Tada prie papildėjusio nuo dulkių stiklo
 Prispaudžiu degančias rankas
 Jaučiu. Jis tikras. Manęs
 Jis nesupras.

LAUKINIAI ARKLIAI

Noriu gyvenimo kitokio. Noriu, kad jame aidėtų varpai, kad tvyksčiotų šiaurės pašvaistės, kad retkarčiais galima būtų išgirsti erelio klyksmą. Noriu matyti degančius laužus, noriu girdėti gyvai dainuojančius balsus, o ne vien tik matyti veidus išalusius skaidriam lede. Vienoje rankoje pro pirštus teka auksas, kitoje — laikas. Sidabro vėrinys nukrenta į vandenį ir sudūžta. Vėtros siaučia po kalną, ant kurio stovi minia vaikų protingais veidais. Žaibo tvyksniai nušviečia balta odą tarp juodų drabužių.

Noriu gyvenimo kitokio. Pasimetusio tarp lapų, laiko nesergstimo. Noriu žvelgti pro stiklo

LIEPSNOS

Mes klajojome ieškodami laužo liepsnos, nes mūsų namuose ji užgeso. Nebeliko šilumos, pasitraukė šviesa ir namai pavirto nebe namais, o kažkokiais niūriais, drėgnais miesto griuvėsiais.

Mes nukeliavome tolimą kelią. Mes sutikome daug žmonių bei kitokių rasių padarų. Mes gynėme vienuolius, besimeldžiančius akmeninėse žvakių šviesa nušviestose vienuolynų salėse, mes meldėmės su kariais, pasmerktais mirčiai. Mes plaukėme drakarais per vandenyną, neprarasdami vilties parnešti ugnį į namus.

Mes aplenkėme Odisėją, mes nepriėmėme dovanos iš Prometėjo, nes mūsų užduotis, duota sau patiems, buvo parnešti ugnį ne iš bet kur, bet iš Tūkstančio Laužų Lauko. Kovoje su nakties ir žvaigždžių demonais, kurių akys buvo lyg gėstančios saulės saulėlydyje. Mes išsvengėme pragaro liepsnų, ir išsvengėme gundymo, kai Tamsiosios jėgos bandė parduoti mums ugnį už mūsų visų mintis.

Mūsų būrys sumažėjo. Mus paliko mūsų sąjungininkai - feniksai, paaukoję savo laisvę faraonams. Mes pabėgome iš dievų pinklių, nepalikdami vietos mirčiai. Mes nugalėjome saulės kaitrą Begalinių Pievų Šaly, kur lėkėme paskui Tūkstantinę Jaučių kaimenę, gerdami ir

šukę ir matyti spalvas, o ne tik pilkumą ir bespalviškumą Pro langines į tamsų kambarį siverčia spinduliai ir primena dirbtinai tamsai, kaip jau diena...

Vėjo šnarėjimas tarp aukštos žolės ir lengvų žingsniai. Kažkur iš žemės strėle iššaukta vieversys ir sutrikęs pakimba ore. Nustebę juodangliukai stebi balta ilgaplaukę būtybę, pasislėpusią tarp žolių ir paslapčia žiūrinčią laukinius arklius, besiganančius slėnio gilumoje.

Griaustinis sudrebina erdvę, arkliai sužvinga ir pasibaidę nulekia tolyn, į kitą slėnį.

maudydamiesi jų dulkėse. Mūsų ginklai blizgėjo pro dulkių debesis, o karštos saulės spinduliai kaitino mūsų šarvus, nušveistus iki mitrilo blizgesio.

Mes bridome per sniegą Amžinosios Nakties Žemėje, kur diena tetrunka savaitę, o naktis — septynerius metus. Mes laidojome savo ginklo brolius ten, kur oras sustingdavo tą pačią akimirką, kai tik jis būdavo iškvepiamas. Mes perėjome pasakiškai baltus apsnigtus eglynus, susibičiuliavome su lokiais, sužinojome medžių kalbą, išmokome dainuoti sniego dainas.

Kiekvieną dieną buvome vis arčiau ir arčiau tikslo. Jau buvo galima just šviesą, sklindančią nuo tūkstančio laužų, girdėti raminantį traškesį, sklindantį iš milijonų liepsnojančių žabų, jausti kaip degina žarija, užkritusi ant delno. Mes jautėme kitus žmones.

Beliko paskutinė kalva. Po kelių sekundžių išsvysime šviesą ir šilumą. Galėsime nusimesti kailius, galėsime kvėpuoti...

Paskutinė kalva įveikta.

Slėnyje nieko nėra. Tik juodojoja tūkstančiai senų laužaviečių...

Tamsos talismanai

KLOUNAS

Aš užsidėjau kaukę. Aš užsitempiau ant veido grimą. Aš apsiirengiau butaforiniais drabužiais.

Po kiek laiko jie sugavo mane. Nuėmė kaukę. Nuvalė grimą. Nuvilkė drabužius. Ir manęs neberado.

‡ AMŽINYBĖ

Ei! Ar jauti vėjo galią? Ar jauti, kaip jis kedena tavo plaukus ir bando skristi kartu su tavimi? Ar matai, kaip pavydziai į tave žiūri saulės šviesa, taip ir neįveikusi tavęs lenktynėse? Taip, tu pats geriausias. Tu – laimėtojas.

Pakylu į dangų ir padarau kvapą gniaužiantį persivertimą. Akinamai arti sužiba žemė, per krūtinę nuvilnija džiugaus susijaudinimo banga, ir aš lekiu į viršų. Ei, saule, palenktyniaukime! Kas greičiau pasieks kitą dieną? Tik tu ir aš. Žūtbutinė kova! Ir juokdamasis pasileidžiu pirmyn.

Atakuoju debesį, sulaužau greta manęs smingantį saulės spindulį ir nenusitodamas juoktis smingu žemyn, į ežerą, pergąsdindamas visas žuvis. Nuo mano temperatūros vanduo šnypščia ir garuoja. Torpeda perskrodęs dugną, vėl šaunu į dangų ir stebiu, kaip paskui mane nusidriekia vaivorykštė. Vaivorykštės Nešėjas. Taip, aš - Vaivorykštės Nešėjas. Laimėtojas.

Pasineriu į debesies miglą ir sudaužau vėjo ūžimą. Per visą dangų skardena mano juokas. Džiugus griaustinis.

Ei! Pajusk gyvenimą! Pulk į ugnį, šok iš svaigančio aukščio, atsigerk rūgštis. Išbandyk viską. Sužinok, kad gali gyventi. Užsiaugink sparnus. Ir vykis mane.

Jis stovi ant uolos viršūnės. Po juo – gimtasis miestelis ir minia žmonių, įbedusių akis į jį. Ten ir jo tėvas.

Jis nužvelgia apylinkes lyg atsisveikindamas ir meta žvilgsnį apačion. Jei įvyks kas nors

ANOMALIJA

“Aš per daug galvoju apie mirtį...” — pagalvojo pakaruoklis, supdamasis saulėlydžio spinduliuose.

nenumatyta, jis žus – ten vien uolos. Bet reikia pabandyti. Nes kitaip nesužinos.

Jis išskleidžia savo sparnus, padarytus iš vaško ir plunksnų, ir žengia žingsnį. Akimirka širdis sustingsta. Sąmonė klykia: “Ne! Ką aš darau!...” Ir jis krenta.

Jam reikia padėti. Pasiverčiu nematomu Laimės Drakonu ir neriu po juo.

Jį pagauna vėjo gūsis. Širdis atsigauja, bet jis vis dar negali patikėti tuo, kas vyksta. Jis skrenda!!! Pirmasis žmogus, pakilęs nuo žemės.

Jis nedrąsiai apsuka ratą aplink debesį. Paskui, jau šiek tiek drąsiau, aplenkia paukštį ir nurungia vėją. O po kiek laiko jau visiškai drąsiai nardo po padangę, klausosi susižavėjimo šūksnių iš apačios ir gyvena.

Ir jis sąmoningai pradeda lėkti į Saulę. Jis žino, kad jam ten negalima. Jis jau žino, kad žus... Karštis ima laižyti jo plunksnų vašką. Galų gale šis visai išstipsta, plunksnos išsisklaido, bet jis nekrinta. Jis toliau išskėtęs rankas lekia į Saulę. Ir juokdamasis sudega jos spinduliuose.

Ir štai jis jau šalia manęs. Nes aš irgi kažkada buvau toks. Aš irgi kažkada buvau Ikaru. Bet pagaliau pakilau ir nugalėjau ugnį, skausmą, liūdesį.

Šalia manęs skrenda naujas Vaivorykštės Nešėjas, naujas Laimės Drakonas. Skriejame ieškoti naujagimių laimingųjų, paniekinusių Kasdienybę.

Saulės vaikai

Ant palangės krašto
Mano kambary
Gyvena mažas elfas
Arbatos virduly.

Kiekvieną mielą rytą
Aš tyliai klausiu jo:
"Kodėl saulytė švyti?
Kodėl nėra mėnulio?"
Jis tyliai man atsako
Keistu, švelniu balsu,
Ką šnibžda jam žvaigždėlės,
Kai būna jau tamsu:

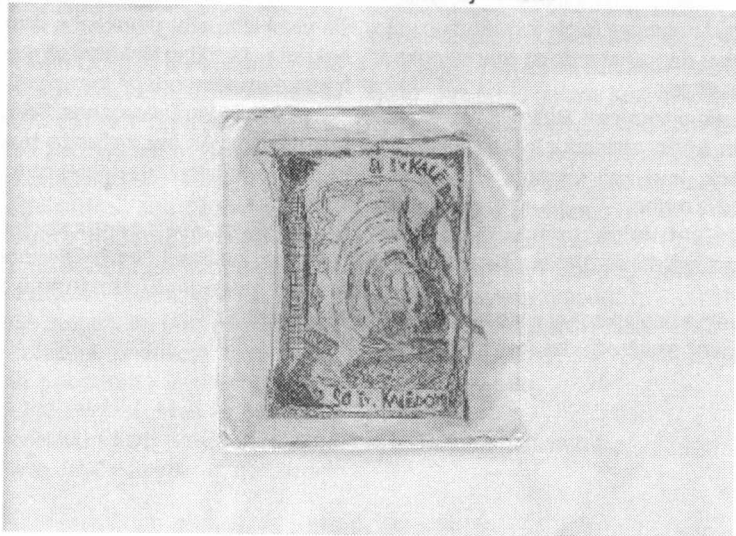
"Saulytė šviečia, nes ji myli", -
Mažasis elfas minutėlę tyli:
"- Deja, jos meilė netelpa širdy,
Tad jai praplyšus spinduliai šilti
Grupelėm skirstosi plačiai,
Kaip liepė jiems motulė saulė,
Lyg mažutėliai laišknešiai
Dalina gėrį, meilę, džiaugsmą jie pasauliui!
Kol tyliai miršta tiek palikę laimės ateičiai..."

Žiūriu

Kelio galas:
toliau - balta dėmė...
Nieko nematau -
Tai ne melas yr
Ir ne gėdinga nuodėmė,
Tai - gyvenimas,
Tai - pasaulis,
Kurio eini tu link.
Dažnai net neskiri:
Ar tai draugai,
Ar dūmai
draikosi aplink...

Pamišimas - geras vaistas:
Savo skausmo nematai -
Tavo smegenyse proto maištas
Dažo mąstymą baltai.

Tuštumos pradžia
Ir visko galas:
Nei pasaulio,
Nei to kelio,
kurs dar vakar buvo čia -
Vienišas likai, žmogeli,
Tuštumoj nakčia.

Tamsios šviesios aušros

Aš sėdžiu sau už stalo,
 Žvelgiu į tamsą tyliai:
 Gaudi nakties simfonija
 Į širdį man prabyla:
 "Kam sudaužei mėnulį?" -
 Naktis gaudžiai užklausia -
 "Dabar tik šaltis guli
 Ir ūkauja kaliausės
 Ir šaltos giltinės
 Seniai sušoktą tango šoka -
 Matai, ką padarei -
 Visam pasauliui dabar bloga!"
 Bandžiau padėti tamsai
 Surasti savo sūnų
 Išlandžiojau po spintas, lovas, suolus -
 Kur dingo tas bastūnas?
 Pasauliui juk negera
 Be jo ledinio žvilgsnio,
 Kuris taip puikiai dera
 Prie kasdienybės mirksnio,
 Juk jo nei ašaros beturčių
 Sušildyti negali -
 Nelaimė valdo šį pasaulį
 Ir melas čia karalius!

Aš surinkau stiklus -
 Daugybę šukių,
 Kurias smūgiu taikliu
 Sviedžiau į tamsos ūką:
 "Štai, tamsa, pasiimki
 Tą nelaimingą stabą,
 Kuris mums skausmo linki
 Ir stumia tik į kapą..."

Taip mėnuo mirė,
 Mane tyla užčiaupė,
 Nes kenčianti tamsa
 Gaudžias raudas užtraukė...

Ir nutilau pamatęs
 Tą sielvartą didingą:
 Netikėlio netekus

Tik motinai nestinga
 Nei meilės, ašarų,
 Nei žodžių,
 Kurių prasmė jausmingai
 Suvirpina, pažadina
 Man gailestį klaidingą.

Kai tapo viskas aišku,
 Mėnulis atgimė,
 Atmerkė veidą vaiskų,
 Žvaigždžių pulkelį atginė.
 Tai štai, ką gali meilė:
 Net ledo širdį kieta
 Ji prikelia, pagaili
 Ir... Švelniai stumteli į vietą!
 Šalta naktis už lango:
 Pilkom akim mėnulio
 Žvelgiu į karštą "tango"
 Be aukso ir be tiulio -
 Girtuokliai du - ko trūksta -
 Jų akys meile spindi,
 Jie šaltyje vis dūksta,
 Kol akys nebemato ir ausys nebegirdi...

Gyvenimas - kaip šeškas:
 Jo dvokas ore plaukia
 Deja, tai trunka neilgai -
 Gyvenimas nelaukia!
 Ir kai mirtis šmaikščioji
 Pasiūlo draugišką kompaniją,
 Tu staigiai pajunti gyventi noro maniją!

Išaušo rytas, saulė šviečia,
 Gyvent - ne mirt ji švelniai kviečia,
 Tačiau pasaulyje dviejų girtuoklių trūksta -
 Jie tyliai guli, nebešėlsta, nebedūksta...
 Grupelėm skirstosi plačiai,
 Kaip liepė jiems motulė saulė,
 Lyg mažutėliai laisvknešiai
 Dalina gėrį, meilę, džiaugsmą jie pasauliui!
 Kol tyliai miršta tiek palikę laimės ateičiai..."

Įspūdis

Aš – Kauno kunigų seminarijos studentas. Šiandien turiu laikyti paskutinį egzaminą. Mokausi lyg ir sąžiningai, tačiau kelia nerimą vienas faktas: mane egzaminuos prelatas Jonas Mačiulis. Kiek žinau, jis labai griežtas – už menkiausią klaidą gali parašyti prastą pažymį. Egzaminą buvo paskirta laikyti Maironio namuose lygiai antrą valandą Bičiuliai, jau patyrę Maironio būdą, man nuoširdžiai patarė nevéluoti, nes šito jis be galo nemégsta.

Nuo seminarijos iki Maironio – keli žingsniai, tačiau kažkodėl einu labai ilgai. Atrodo, kad batai vis prilimpa prie grindinio ir aš vos pajėgiu juos atplėšti. Akina saulė ir viskas aplinkui: rotušė, gatvė, seminarijos siena – liejasi akyse į liūliuojantį baltumą. Laukujęs Maironio namų durys beveik pačios atsiveria. Tyla, pasitikusi mane, ir gąsdina, ir baugina. Pajutau, kad atitirpsta kojų sunkumas ir palengva imu kilti į antrą aukštą. Pats to nenorėdamas smarkiai stukteliu prieškambario duris ir išgirstu keistą birtbelėjimą. Tada prisimenu, kad viršum durų yra įmontuotos kanklės ir lėtai įeinant galima išgirsti pirmuosius “Lietuva brangi” akordus.

Priekambaryje jau tūno vienas mano “nelaimės” draugų. Noriu užkalbinti, bet žandikaulis niekaip nepaklūsta, liežuvis tiek paslidėja, kad neįstengiu pralemti nė vieno žodžio. Linktelėjęs prisėdu greta. Staiga prasiveria kambario durys ir išeina išegzaminuotas studentas, jo veidas byloja apie liūdną egzamino baigtį. Studentas, sėdėjęs šalia manęs, atsistoja ir nusikaltėlio, vedamo į ešafotą, mina pranyksta Maironio darbo kambaryje.

Likęs vienas, pradedu vaikščioti pirmyn atgal ir dairytis bandydamas nusiraminti. Teisingi gandai, kad Maironis turi silpnę laikrodžiams. Štai ant staliuko stovi prašmatnus jo kolekcijos egzempliorius ir rodo, kad iki mano apklausos dar liko maždaug dešimt minučių. Tik dabar ant sienos pastebiu didelį paveikslą – Mateikos “Žalgirio mūšio” kopiją. Vytautas Didysis – Maironio idealas. Tyrinėdamas paveikslą pajuntu,

jog ir pats esu stebimas. Krūpteliu ir žaibiškai atsigrėžiu. Priešais stovi Maironis, pasirodo, jau kelintą kartą kviečias į savo kambarį.

Sėdžiu prieš prelatą prie stalo ir atsakinėju. Kambario tyloje aidi klausimai ir mano atsakymai. Aš negirdžiu savo žodžių, tik iš Maironio linktelėjimų suprantu, kad gal šį kartą viskas baigsis gerai. Į realybę sugražina skambantys Maironio žodžiai:

- Labai gerai! Ko gero, geriausiai išlaikytas egzaminas. Užsukite vakare pas mane arbatos, susipažinsite su garbiais žmonėmis – laikas plėsti savo akiračius.

Šis pasiūlymas – toks svaiginantis ir netikėtas, kad tolesni įvykiai ima sukintis taip greitai, tarsi skriečiau karusele. Visiškai neįmanoma laukti tėkmės. Vieną akimirką aš džiaugdamasis bėgu laiptais žemyn, o kitą vėluodamas ir jaudindamasis, ką dėl to pasakys Maironis, beldžiuosi į prieškambario duris.

Kai įžengiu į didžiąją svetainę, mane apstulbina prabanga. Kojos skęsta branguose kilimuose. Tačiau mane gniuždo Maironio publika. Kadangi aš pavėlavau, šie žmonės veria mane smerkiančiu žvilgsniu. Praradęs bet kokią nuovoką, stebiu juos lošiančius kortomis, kažką diskutuojančius ir protarpiais gurkšnojantius “krupnikėlių”. Netrukus svečiai pradeda skirstytis, o Maironis stalo gale – snūduriuoti. Tada kažkoks velnias tarsi pakužda man nueiti ir pažiūrėti, ką prelatas slepia savo “intymiuosiuose apartamentuose. Aš atsistoju, kažkokia nematoma jėga stumia mane į miegamąjį, o širdyje keikiu save už tai, nes įsivaizduoju, kaip tai nepatiks šeimininkui. Meldžiu Dievo, kad Maironis pabustų, kol aš dar svetainėje ir galiu pasiteisinti. Deja, šeimininkas nė nekrusteli, tik girdėt ramus ir lygus jo kvėpavimas. Niekaip negaliu savęs įveikti ir su siaubu juntu, kaip paskui save užveriu miegamojo duris. Kambaryje tamsu, tad iš pradžių sunkiai ką nors įžiūriu, tačiau pamažu akys apsiranta su tamsa. Stebiuosi, koks didžiulis skirtumas tarp prabangos,

X -

NIKAS ZALECKIS

- sparnai - X

svečiams ir kuklumo, pačiam sau. Aš vaikštinėju, dairausi. Netyčia, savo nelaimi, užkliudau stiklinę su vandeniu. Viskas aplinkui tarsi sustingsta. Aš negaliu nė piršto pajudinti. Stiklinė lėtai pasvyra ir pradeda kristi nuo stalo. Per visą kambarį nuaidi dūžtančio stiklo garsas. Kai atsipeikėju, pro miegamojo duris liejasi šviesa, tarpduryje stovi įpykęs Maironis. Jo veidas tarsi marmurinė kaukė.

Jis kelia ranką, kurios pirštai ilgėja, ilgėja ir, atrodo, tuoj stvers mane...

Atmerkiu akis. Ritmingai bilda traukinio ratai – grįžtu iš ekskursijos į Maironio namus. Jaučiuosi šiek tiek nuvargęs. Apsidairau: keleiviai šnekučiuojasi, varto laikraščius. Nerimas palengva atslūgsta – ne Maironio publika.

16 metų motulės pasakos

X

X

PABAIGA

O Ikaro kūnų ilgai skalavo jūra...

